

להבין

עירובין

מושגים במסכת עירובין

א. ארבע רשויות

רשות הרבים

מקום שרוחבו לפחות שש עשרה אמות, פתוח משני צדדיו, בלתי מקורה ורבים מצויים בו. ישנן דעות, שרק המקומות שעוברים בהם שישים ריבוא (שש מאות אלף בני אדם) נחשבים כרשות הרבים.

אסור להוציא חפצים בשבת מרשות היחיד לרשות הרבים, או להכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ואם הוציא או הכניס בשוגג - חייב חטאת, במזיד - חייב כרת (אם לא התרו בו) וסקילה (אם התרו בו). וכן, אסור בשבת לטלטל ולהעביר חפצים ד' אמות בתוך רשות הרבים.

רשות היחיד

מקום ששטחו לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים והוא מוקף מחיצות שגובהן לפחות עשרה טפחים.

גם מקום שהוא גבוה או נמוך מסביבתו עשרה טפחים ושטחו לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים נחשב כרשות היחיד.

כרמלית

מקום ששטחו לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים והוא מוקף מחיצות שגובהן יותר משלושה טפחים ופחות מעשרה.

גם מקום שהוא גבוה או נמוך מסביבתו שלושה עד פחות מעשרה טפחים ושטחו לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים, נחשב ככרמלית.

וכן, מקום שאינו מוקף מחיצות, ששטחו לפחות ארבעה טפחים על ארבעה טפחים, אך אין ברוחבו שש עשרה אמה, או שהוא מקורה, או שאין הרבים מצויים בו, כגון: שדה, ים, נהר ומדבר - כל אלו וכיוצא בהם נחשבים ככרמלית.

הכרמלית אין דינה לא כרשות היחיד ולא כרשות הרבים, ומדאורייתא אין איסור לטלטל בה, וחכמים אסרו להוציא חפצים מתוכה לרשות הרבים או לרשות היחיד, או להכניס לתוכה מרשות הרבים או מרשות היחיד. כמו כן, אסרו לטלטל בתוכה ארבע אמות כמו ברשות הרבים.

מקום פטור

מקום ברשות הרבים ששטחו פחות מארבעה טפחים על ארבעה טפחים, ויש לפחות שלושה טפחים בגובהו או בעומקו או במחיצות המקיפות אותו.

מותר להוציא חפצים ממקום פטור לרשות הרבים ולרשות היחיד וכן להכניס משם לתוכו. גם אויר רשות הרבים למעלה מעשרה טפחים נחשב כמקום פטור.

ב. עירוב חצרות

תיקון חכמים להתיר לטלטל בשבת בתוך חצר משותפת ומן הבית לחצר המשותפת ומן החצר המשותפת לבית, על ידי שכל דיירי החצר מניחים בערב שבת מזון בביתו של אחד מדיירי החצר. מדין תורה, חצר המוקפת מחיצות מכל רוחותיה, הינה "רשות היחיד" גמורה ומותר לטלטל בתוכה, וממנה לבתים הפתוחים לה, ומן הבתים - אליה, בין אם היא שייכת לאדם יחיד ובין אם היא שייכת לאנשים רבים.

אך חכמים (שלמה המלך ובית דינו) אסרו לטלטל מחצר משותפת לבתים פרטיים ומבתים פרטיים לחצר משותפת, כסייג לאיסור שאסרה תורה לטלטל מרשות הרבים לרשות היחיד ולהיפך, והטעם: חצר משותפת היא מקום שימוש לרבים ודומה מבחינה זו לרשות הרבים.

כדי להפקיע איסור זה תיקנו חכמים "עירוב חצרות", שעניינו: הנחת מזון בערב שבת על ידי דיירי החצר, בביתו של אחד מהם. על ידי כך נמצאת רשותם מעורבת, כאילו כולם מרוכזים באותה דירה שמונח בה מזון העירוב, וכל החצר על בתיה כאילו היא רשות אחת ואחידה.

אם אחד מדיירי החצר לא עירב עם שאר דיירי החצר, הריהו אוסר עליהם להוציא בשבת מביתה לחצר או להכניס מהחצר לבתיהם; ואולם, אם אותו דייר ביטל את רשותו לשאר הדיירים, כולם מותרים להוציא ולהכניס מן הבתים לחצר ומן החצר לבתים.

ג. שיתופי מבואות

תיקון חכמים להתיר לטלטל בשבת מן החצרות למבוי ומן המבוי לחצרות, על ידי שכל דיירי המבוי מניחים בערב שבת מזון באחת מן החצרות.

להבין

עירובין

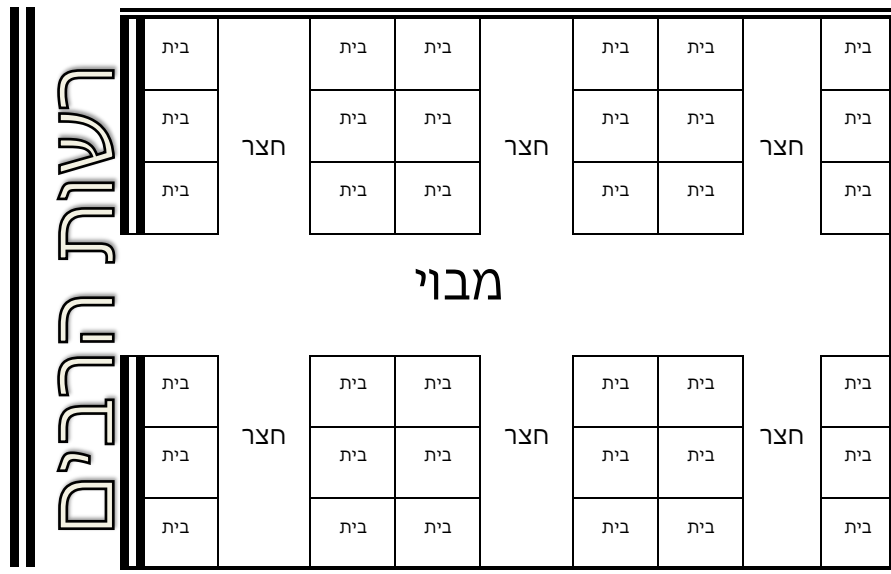
מדרבנן אסור לטלטל גם במקום המוקף משלוש רוחותיו, גזירה שמא יבואו להקל יותר ולטלטל גם במקום שיש לו שתי מחיצות בלבד, שהוא רשות הרבים מן התורה. ולא התירו חכמים לטלטל אלא במקום המוקף מארבע רוחותיו.

אך התירו על ידי תיקון: "מבוי סתום" (מקום המוקף משלוש רוחותיו ופרוץ ברוח רביעית) - הותר לטלטל בו על ידי הכשר "לחי" או הכשר "קורה".

אמנם, חכמים אסרו לטלטל אף במבוי המתוקן בלחי או בקורה אם הוא משותף לכמה חצרות, כדרך שאסרו לטלטל בחצר המשותפת לכמה בתים, וכדרך שהתקינו לחצר את היתר "עירוב חצרות", כן התקינו למבוי את היתר "שיתוף מבואות", ואין בין זה לזה אלא שינוי השם בלבד.

אך יש הבדל בין עירוב חצרות לשיתופי מבואות לעניין המזון שצריך להניח בעירוב ולעניין המקום בו צריך להניח את העירוב, וראה להלן.

ד. מבוי וחצר

בזמן חז"ל היו הבתים בנויים בצורה שבה מרשות הרבים יוצאים לתוך רחוב קטן, והוא נקרא מבוי, ומהמבוי היו יוצאים לחצרות קטנות יותר שמהם היו נכנסים לבתים, ומדאורייתא מותר לטלטל במבוי ובחצרות ואין צורך לעשות שום תיקון, אבל אסרו חכמים לטלטל מהבתים לחצר עד שיערבו, דהיינו שגובים פת מכל בית ובית ונותנים אותו באחד מבתי החצרות, שע"י כך אנו רואים כאילו כולם דרים באותו הבית וכאילו כל החצר מיוחד לאותו בית.

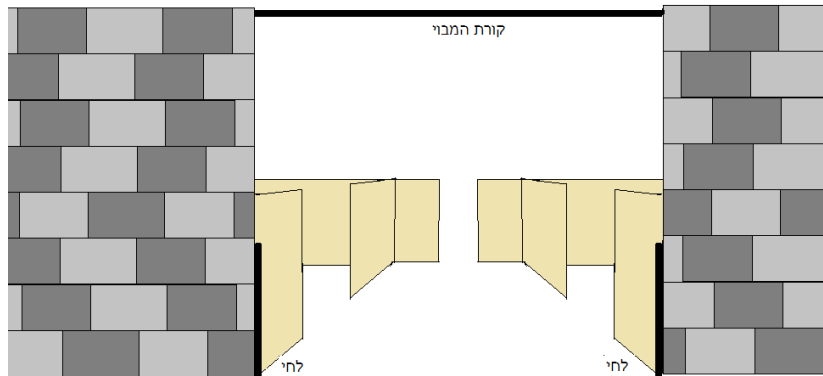
וכן אסרו חכמים לטלטל מן החצירות למבוי, והתירוהו ע"י שיתוף שגובין פת או דבר אחר ממיני מאכל מכל חצר וחצר ונותנים אותו בא' מן החצירות, ואנו רואים כאילו פתוח כל המבוי לאותו חצר. ומפני שאינו אלא לשתי החצרות, יכולים ליתנו באויר החצר, או בבית שאין בו ארבע על ארבע. וא"צ ליתנו בבית, רק שיהיה במקום המשתמר, הילכך אין נותנים אותו באויר המבוי.

ה. קורת המבוי

היא מוט וכדומה שמניחים אותו מעל הרוח הפרוצה, על גבי שתי המחיצות כעין משקוף. מבוי סתום המתוקן ב"לחי" או ב"קורה", מותר לטלטל בו אף מדרבנן.

ו. לחי

קרח וכדומה שמעמידים אותו ברוח הפרוצה של המבוי, בצדה של הפירצה כעין מזחה.

ז. צורת הפתח

צורת העירוב הנהוגה בימינו ברוב המקומות היא "צורת הפתח". כיון שכל חצר יש לה פתחים, אפשר לעשות במקום גדר פתח, וצריך שלפתח תהיה "צורת הפתח". דהיינו קנה בצד אחד וקנה בצד שני וקנה על גביהם מלמעלה. צורת הפתח שונה מקורת המבוי בכך שהיא יכולה להיות רחבה יותר מ-10 אמות. למעשה אין הגבלה למספר הפתחים שאפשר לעשות, ולכן אפשר שכל העירוב כולו יהיה עשוי רק מפתחים. כמו כן, אין צורך שהקנה העליון יהיה מונח ממש על הקנים שבצדדים, והוא יכול להיות מונח מעליהם גבוה יותר, זאת בתנאי שיהיה ממש מעליהם. בשונה מקורת המבוי, הצריכה להיות חזקה ורחבה בכדי לקבל אריח, הרי שלצורת הפתח מספיקה קורה ברוב כלשהו, ואפילו חוט המתוח מעל הקנים נחשב לצורת הפתח.

ח. תחום שבת

תחום שממנו אסור לאדם לצאת בשבת, והוא אלפיים אמה לכל רוח מגבול העיר, ואם שובת חוץ לעיר הרי שאלפיים אמה אלו נמדדות מד' אמותיו של השובת. נחלקו הבבלי והירושלמי האם איסור תחומין הוא מן התורה או מתקנת חכמים, לפי הירושלמי איסור תחומין הוא מן התורה ואסור לצאת חוץ לי"ב מיל, ולפי הבבלי מותר לצאת גם יותר מי"ב מיל. ולכל הדעות האיסור לצאת יותר מאלפיים אמה הוא מדרבנן.

ט. עירוב תחומין

תיקון חכמים להתיר לאדם ללכת בשבת יותר מאלפיים אמה מחוץ לעיר או מחוץ ליישוב, על ידי הנחת מזון בערב שבת בתוך האלפיים אמה או בסיומם.

להבין

עירובין

אסור להתרחק בשבת יותר מאלפיים אמה מקצה העיר או מקצה הישוב. אדם הרוצה ללכת בשבת (לצורך מצוה בלבד) יותר מאלפיים אמה מחוץ לעירו, עושה בערב שבת "עירוב תחומין", דהיינו, שמניח בתוך האלפיים אמה, או בסיומם, מזון כשיעור שתי סעודות, ועל ידי כך הוא קונה שם שביתה בשעת כניסת השבת, כלומר, שרואים את מקום הנחת העירוב כאילו הוא ביתו לשבת זו, ומותר לו ללכת בשבת מן העירוב והלאה אלפיים אמה.

י. עיבורה של עיר

שטח חוץ לעיר הנכנס לתוך העיר כאשר תוחמים את העיר. כאשר אין צורת העיר ישרה אלא יש בתים נכנסים ויוצאים בקצה העיר מודדים את גבול העיר כאילו הגבול הוא ישר, ואותו שטח שנכנס לתוך גבול העיר נחשב לעיבורה של העיר.

מסכת עירובין

פרק א'

משנה א - הכשר מבוי על ידי קורת המבוי

המבוי מדאורייתא דינו כ_____ ומותר _____ וחכמים גזרו שכל מבוי יהיה אסור בטלטול כדי _____ האופן שבו מותר לטלטל זה על ידי ש_____ , ההיכר הוא ע"י _____ לפי ר' יהודה הסיבה שמניח קורה זה לא מדין _____ אלא מדין _____ דהיינו שרואים את הקורה כאילו היא יורדת עד למטה חוה נחשב כמו _____ ולכן _____ .

לפי זה יוצא שנחלקו ת"ק ור"י לגבי _____ האם זה כשר או פסול לפי ת"ק _____ כיון ש _____ ולפי ר' יהודה _____ כיון שלא אכפת לי מה הגובה של הקורה כיון שהיא לא באה לצורך _____ .

גם לפי ת"ק יש אופן שהמבוי כשר גם למעלה מכ' אמה ע"י _____ והעין נמשכת.

מבוי שרוחב הכניסה יותר מ _____ לפי כולם _____ כיון שלא שייך לקרא _____ יותר מ _____ חוה נחשב _____ אבל אם יש _____ דהיינו _____ כשר גם ברוחב יותר מ _____ כי זה לא _____ אלא _____

שאלות:

- מה זה צורת הפתח? _____
- האם צריך שהקורה של צורת הפתח תהיה מונחת ממש על הקנים? _____
- מה זה טפח שוחק? _____
- מה זה טפח עצב? _____
- באיזה טפח מודדים שוחק או עצב? _____

משנה ב - הכשר מבוי על ידי לחיין או קורה

במשנה הקודמת ראינו שצריך לעשות קורה בפתח המבוי כדי להתיר לטלטל במבוי, במשנה זו נראה שאין זה לפי כולם		
לפי בית שמאי	לפי בית הלל	לפי ר' אליעזר

להבין

עירובין

שורש המחלוקת:

יש הלכה למשה מסיני של עירובין, ונחלקו ב"ש וב"ה מה ההלכה באה ללמד	
לפי בית הלל	לפי ב"ש
מהתורה מספיק רק _____ מחיצות, וההלכה באה לומר שצריך במחיצה הרביעית _____ ולכן מספיק _____.	מהתורה כדי לטלטל צריך שיהיו _____ להקל ש _____ אבל צריך _____.

ושיטת ר' אליעזר שצריך _____ משום שסובר כמו _____ ולא מספיק _____.

תלמיד אחד בשם ר' ישמעאל - באיזה מבוי נחלקו ב"ש וב"ה?	
	מבוי קטן מארבע אמות
	רחב בין ארבע לעשר אמות
	רחב יותר מעשר אמות

ולפי ר' עקיבא _____.

שאלות:

מה זה לחי? _____

מה ההבדל בין מבוי שניתר ע"י לחי למבוי שניתר ע"י קורה? _____

מיהו "תלמיד אחד" המחזר במשנה? _____

לחי הוא כמו _____ קורה היא לצורך _____

משנה ג - ד - דיני קורת המבוי

המשנה מדברת על _____ (ולא על צורת הפתח) מה _____ ומה _____ הרוחב צריך להיות _____ רוחב של לבנה זה _____ ורוחב של אריח _____ ולפי זה רוחב הקורה צריך להיות _____ והאריח יכול לנוח על הקורה כאשר _____.

זה לענין _____ והמשנה מביאה מחלוקת האם צריך שתהיה _____ בשביל לקבל אריח, לפי ת"ק _____ ולפי ר' יהודה _____.

שאלות:

מדוע צריכה הקורה להיות רחבה? (תפא"י) _____

מה הפירוש "בריאה כדי לקבל אריח"? _____

מה הרוחב של קורת "צורת הפתח"?

משנה ה - דברי ר' יהודה בקורת מבוי שאינה יכולה לקבל אריח

אחרי שר' יהודה אמר ש _____ ומספיק שתהיה _____ (ואין _____) בא ר' יהודה להוסיף שאם הקורה -	
רואים אותה כאילו היא	
עשויה _____ ואינה יכולה _____	
ואם הקורה _____	
ואם היא _____	
כי ר' יהודה סובר ש	

קורה עגולה אם יש בהיקפה _____ זה אומר שהרוחב שלה הוא _____.

שאלות:

האם משנה זו היא להלכה? _____ זו שיטת _____

מה זה "ים של שלמה"? _____

מה היה היקפו? _____ ומה היה רחבו משפה לשפה? _____

האם זה מדויק? _____ כמה זה בדיוק? _____

משנה ו - גובה ורוחב הלחיין

המשנה דנה מה רוחב הלחיין עליהם נחלקו חכמים ור' אליעזר במשנה ב'.	
לפי ר' יוסי	לפי ת"ק
הגובה לפחות _____ והרוחב לפחות _____ ולגבי העובי מודה לחכמים ש _____	גובה הלחי לפחות _____ והרוחב והעובי _____

שאלות:

מהו גובהו המינימלי של מבוי? _____

במבוי גבוה, איזה גובה של לחי צריך? _____

משנה ז - דבר שיש בו רוח חיים

לפי חכמים אפשר לעשות לחי אפילו _____ ולא חוששים שמא _____

ואז לא יהיה בלחי שיעור של עשרה טפחים, ולפי ר' יוסי אסור כיון שיש חשש שמא _____

ואז לא יהיה שיעור _____ וא"כ מההתחלה _____ (כל זה רק כאשר

הבהמה _____ כי אם לא כן היא _____ - תוי"ט)

להבין

עירובין

דבר שיש בו רוח חיים, לפי ת"ק מטמא כאשר עשה _____ (גולל הוא _____) ואפילו לאחר שהוציאו ולקחו את זה מהקבר עדיין _____ ולפי ר' מאיר _____ כיון שסובר שמחיצה העומדת ע"י רוח חיים _____.

מחלוקת שלישית, לגבי דבר שיש בו רוח חיים, האם אפשר לכתוב ע"ז _____, לפי ת"ק _____ כיון שלא כתוב בפסוק _____ אלא _____ זה אומר שצריך שיהיה _____, ולפי ר' יוסי לומדים מהמילה _____ שצריך שיהיה כמו "ספר" דבר ש _____.

שאלות:

האם אפשר לעשות לחי בדבר שיש בו רוח חיים? _____
מהו גולל? _____
האם אפשר לכתוב גט על דבר שיש בו רוח חיים? _____
מתי לפי כולם גט פסול כשכותב על דבר שיש בו רוח חיים? _____

משנה ח - היתר טלטול לשיירה שחנתה בבקעה

שיירה שחנתה במדבר, שדינו הוא _____ וכדי שיוכלו לטלטל במקומם הקיפו בכלי בהמה (_____) אפשר לטלטל בתוך ההיקף, בתנאי (א) שכלי הבהמה יהיו גבוהים _____, (ב) שלא יהיו הפרצות _____ ואפילו אם כל פרצה _____ . ואם העומד מרובה על הפרוץ, אבל יש פרצה אחת _____ פסול, כיון שאין נחשב _____ יותר מ _____ . (אבל אם עשה _____ זה לא נחשב _____ אלא _____)

שאלות:

מה הדין בפרוץ מרובה, ומה הדין בפרוץ כעומד? _____
באיזה מקרה פרצה יותר מעשר אמות אינה נחשבת פרצה? _____

משנה ט - לבוד בחבלים (מחיצה של ערב)

משנה זו ממשיכה את דיני שיירה שחנתה במדבר, שמותר לאנשי השיירה לטלטל במקרה שעשו מחיצה, והמשנה מוסיפה שעדיף לעשות מחיצה באמצעות _____ על ידי שמקיפים _____ באופן שעובי כל חבל הוא _____ והרווח בין חבל לחבל הוא _____ ויוצא שיש בסה"כ גובה _____ זה נחשב _____.

בואו נחשב	
	עובי כל חבל
	הרווח בין חבל לחבל
	סה"כ גובה המחיצה

שאלות:

מה זה לבוד? _____

משנה י - לבוד בקנים (מחיצה של שתי)

מקיפים קנים כאשר יש בין קנה לקנה פחות _____ זה נקרא _____.

האם דיני לבוד זה קולא מיוחדת שעשו רק לשיירה? נחלקו בזה התנאים	
	שיטת ר' יהודה:
	שיטת רבנן קמאי:
	שיטת ר' יוסי בר' יהודה:
	שיטת רבנן בתראי:

ארבעה דברים הקילו חכמים ליוצאי הצבא במחנה

- א. מביאין עצים _____ ולא חוששים _____ אפילו במקרה _____
- ב. פטורים מרחיצת ידיים במים _____ וחייבים במים _____ משום _____
- ג. מותרים לאכול _____ כגון שלקחו תבואה _____ ולא צריכים _____
- ד. אינם צריכים לערב עירובי _____ וחייבים לערב _____

שאלות:

- כמה אנשים שחנו במדבר נחשבים שיירה? _____
- מה ההבדל בין רבנן קמאי לבתראי? _____
- "פטרו במחנה" באיזה מלחמה מדובר? _____

פרק ב

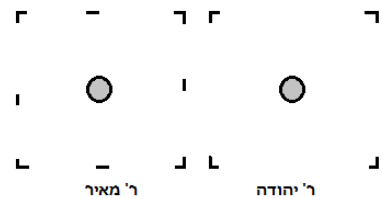
משנה א - פסי ביראות

בור מים הנמצא _____ אי אפשר להוציא מים מתוכו לשתות, כיון שהבור _____
 וחכמים הקילו ל _____ שיהיו מים לבהמות, שעושים _____ סביב הבור בפינות ואז
 זה נחשב _____ ואפשר לשאוב מים ולהניח שם לבהמות לשתות. הפסים הללו נקראים
 _____ (זה מלשון _____) רוחב כל פס הוא _____ וע"י שעושה בכל פינה
 צורת **ד** יוצא שיש _____ פסים זה נראה כמו _____, ולפי ר' מאיר חוץ מארבעת הפסים שבפינות
 עושה גם _____ פסים באמצע זה יוצא למעשה _____ פסים כאשר יש 4 _____ ו-4
 _____.

במידה ויש פחות מ _____ אמות לא נחלקו ומספיק _____ וכאשר יש יותר מ _____
 אמות גם לא נחלקו וצריך _____ והמחלוקת היא כשיש _____.

מידות הפסים: גובה _____ רוחב _____ עובי _____

לפי ר' מאיר, עד 10 אמות כי סובר שצריך שיעברו שם _____ ורוחב כל בהמה _____
 ולפי ר' יהודה עד _____ וסובר שצריך שיעברו שם _____, וסה"כ זה _____.

שאלות:

מה ההבדל בין דיומדין לפסים? _____
 למי התירו לעשות "פסי ביראות"? _____
 מה הבדל בין בהמות קשורות למותרות? _____
 לפי מה מודדים, בהמות קשורות או מותרות? _____

משנה ב - איזה שטח אפשר להקיף בפסי ביראות

את פסי הביראות מותר להסמיק לבאר ולא צריך לעשותן רחוקות, אך בתנאי שיהיו הפסים
 במרחק ש _____ ומותר להרחיק מהבאר ככל שרוצה בתנאי
 ש _____ לפי ר' יהודה יעשה פס כל _____ אמה ולפי ר' מאיר
 יעשה פס כל _____ אמה.

שאלות:

כמה זה כדי ראשה ורובה של פרה? _____
 כמו מי ההלכה, ר' יהודה או ר' מאיר? _____

להבין

עירובין

משנה ג - עד איזה היקף אפשר להקיף בפסי ביראות

לפי ר' יהודה אפשר להקיף בפסי ביראות רק עד שטח של _____ דהיינו _____
ולפי חכמים אפשר להקיף אפילו יותר כיון שרק שטח שלא הוקף לדירה אפשר עד _____
אבל שטח שהוקף לדירה או ל _____ יכול להקיף אפילו שטח
בגודל של _____.

שאלות:

מה לא נקרא היקף לדירה? _____
מה נקרא היקף לדירה? _____
איך הגירסא "סהר" או "סחר"? ומה ההבדל בין הגרסאות? _____
מה זה "מוקצה"? _____
מה התנאי שצריך כדי להקיף שטח יותר גדול? _____

משנה ד - דרך הרבים בתוך פסי הביראות

אם דרך הרבים עוברת בין פסי הביראות	
לפי חכמים:	לפי ר' יהודה, היא גורמת לתחום הבור להיות _____ ולכן צריך להסיט את הדרך שלא תעבור _____

מה ההבדל בין בור לבאר?

בור _____ באר _____

לאיזה בור אפשר לעשות פסי ביראות		
שיטת ר' יהודה בן בבא	שיטת ר' עקיבא	
		בור הרבים
		בור היחיד
		באר הרבים
		באר היחיד

שאלות:

מה המעלה שיש בבור של רבים? _____
מה המעלה שיש בבאר? _____
למי מותר לשאוב מים מהבור? ולמי אסור? _____
מה זה "חגורה" ומדוע נקראת כך? _____

להבין

עירובין

משנה ה - חישוב חצר המשכן לבית סאתיים

שטח שהוקף ואינו משמש לדירה מותר לטלטל בתוכו, ויש מחלוקת באיזה שטח ובאילו תנאים מותר לטלטל בתוכו.

שיטת ר' יהודה בן בבא: _____

שיטת ר' יהודה: _____

שיטת ר' עקיבא: _____

שיטת ר' אליעזר: _____

שיטת ר' יוסי: _____

שאלות:

מהו קרפף? _____

מנין לומדים את חישוב שטח הקרפף? _____

מה זה שיריים? _____

מי מבין התנאים מצאנו את שיטתו לעיל במשנה ג? _____

מה ההבדל בין שיטת ת"ק לעיל לשיטת ר' עקיבא? _____

בביאור דברי הברטנורא ד"ה ובלבד שתהא, עיין בנספח.

משנה ו - דינים שאמר ר' אלעאי בשם ר' אליעזר

ר' אלעאי הביא בשם ר' אליעזר שחולק על השיטות המובאות במשנה הקודמת, והוא סובר ש

ועוד דין שאמר בשמו שאנשי חצר ששכח אחד מהם ולא ערב, וכעת לכולם אסור לטלטל בחצר כיון ש _____ וכדי שלא לאסור על כל בני החצר הוא _____			
למי ששכח		לבני החצר	
משאר הבתים לחצר	מביתו לחצר	מבית זה ששכח לחצר	מבתיהם לחצר
_____	_____	_____	_____

דין נוסף שאמר ר"א לעניין פסח _____

שאלות:

מדוע אסור לאותו שכח להוציא מביתו לחצר? _____

מהו "עקר בנין"? _____

באיזה מבין הדינים נפסקה ההלכה כמו ר"א? _____

פרק ג

משנה א - במה אפשר לערב עירובי חצרות ותחומין ושיתופי מבואות

עירובי תחומין ושיתופי מבואות אפשר לערב ב _____ אבל לא _____ . דין זה שמים ומלח שונים משאר המאכלים הוא גם לגבי _____ שאפשר לקנות בזה כל דבר חוץ ממים ומלח וכן לעניין _____ שאם אסר עצמו ב _____ מותר בהם.

בנוסף למים ומלח הגמרא מביאה שגם _____ יש אותם דינים, ולא רק מים ומלח.

לערב לכהן בבית הפרס	מערבים לישראל ב		מערבים לנזיר ב	
	לפי סומכוס	לפי ת"ק		
				הטעם

לערב בבית הקברות

לפי ר' יהודה	לפי ת"ק	
		הדין
		הטעם

שאלות:

במה שונים מים ומלח משאר המאכלים? _____

באיזה אופן הנודר מן המזון אסור בכל מזון, ובאיזה אסור רק ממיני דגן? _____

לעניין עירוב לישראל בתרומה, ההלכה כת"ק או כסומכוס? _____

מהו "בית הפרס"? _____

על מי דיבר ר' יהודה שמערב בבית הקברות? _____

מדוע לת"ק אסור לערב בבית הקברות משום שבית הקברות זה איסורי הנאה, והרי מצוות לאו ליהנות נתנו? _____

משנה ב - במה עוד אפשר לערב ואי אפשר לאכול

משניות אלו עוסקות בעירוב _____

אי אפשר לערב ב	אפשר לערב ב
א. _____ ב. _____	א. _____ ב. _____
ג. _____	ג. _____ ד. _____

להבין

עירובין

השולח קטן או מי שאינו מודה בעירוב לערב עבורו עירוב _____ הדין _____
ובמקרה שאמר לקטן להביא לגדול והגדול הולך ומערב _____ ובתנאי שרואה
שהקטן _____ כי יש חזקה _____

שאלות:

האם כל אדם יכול לערב בחלה ותרומה? (תפא"י) _____
מדוע כתוב דווקא כהנים? _____
באר את המושגים הבאים:

	דמאי
	מעשר ראשון שנטלה תרומתו
	מעשר שני והקדש שנפדו
	חלה ותרומה
	טבל
	מעשר ראשון שלא נטלה תרומתו
	מע"ש והקדש שלא נפדו

מיהו "שאינו מודה בעירוב"? _____

משנה ג - המניח עירוב באילן או בתוך בור

מקרה א - נתן את העירוב באילן העומד _____, ורוחב האילן _____, והניח בגובה _____
וא"כ יש לאילן דין של _____ ולכן אינו נחשב _____ כיון ש _____
אבל אם הניח באילן אבל _____ נחשב _____ כיון שבזמן _____
יכול ליטול, ואפילו שיש גזירה ש _____ העירוב כשר כי זה לפי _____
שאומר שבזמן בין השמשות אין איסור _____ ויכול ליטול את העירוב ולאכלו, וא"כ קנה לו
העירוב.

מקרה ב - הניח את העירוב בתוך _____ והבור נמצא ב _____ אפילו אם הבור
_____ כיון שיכול בשעת _____ להוציא מהבור ולאכול את העירוב הדין _____.

מקרה ג - הניח את העירוב ב _____ ואין רחב _____ שאין להם דין
_____ העירוב כשר, וזה בתנאי שהקנה יהיה _____ כי אם הקנה מחובר
לקרקע יש חשש שמא _____

מקרה ד - הניח את העירוב בתוך מגדל (_____) והמגדל נעול ואבד _____ וכעת
המגדל קשור ב _____ ואפשר לפתוח את המגדל ע"י שמביא _____ וחותר את החבלים

שיטת ר' אליעזר	שיטת ת"ק	
		הדין
		הטעם

להבין

עירובין

שאלות:

האם מותר להשתמש באילן בשבת? _____

כיצד מותר להשתמש באילן להניח בו עירוב מתחת לי' טפחים? _____

מה הם ההבדלים בין קנה שיש חשש שמא יקטום לבין אילן?

מה סובר רבי לגבי איסור שבות בבין השמשות? _____

מה סובר ר' אליעזר לגבי איסור שבות בבין השמשות? _____

במה חולק ר' אליעזר על רבי? _____

כמו מי ההלכה, ת"ק או ר' אליעזר? _____

משנה ד - עירוב תחומין שהתקלקל באמצע שבת

מקרה א - אדם הניח עירוב בסוף _____ והעירוב התגלגל _____

מקרה ב - נפל _____ ואי אפשר להוציא את העירוב אלא רק באמצעות _____

מקרה ג - _____

מקרה ד - עירב ב _____ והתרומה _____

ספק מתי זה קרה		קרה אחרי שנכנסה שבת	קרה לפני שבת
לפי ר' יוסי ור' שמעון	לפי ר"מ ור' יהודה		

שאלות:

נתגלגל חוץ לתחום, כמה? _____ מדוע? _____

החידוש שיש בנתגלגל חוץ לתחום	החידוש שיש בנשרף גל	החידוש שיש בתרומה ונטמאת

מה הפירוש "חמר גמל"? _____

מדוע לפי ר' יוסי ור"ש ספק עירוב כשר? _____

משנה ה - תנאי בעירובי תחומין

כפי שביארנו יכול אדם לעשות _____ שמניח בסוף התחום _____ ועל ידי זה קובע את שביטתו באותו מקום. ואדם שבערב שבת לא יודע לאיזה כיון ירצה ללכת בשבת יכול לעשות _____ ולהניח _____ עירובין, ולומר כך -

להבין

עירובין

יבאו גוים ממזרח יהיה עירובי _____ יבואו ממערב _____ לא יבואו כלל _____
יבא החכם ממזרח _____ יבוא ממערב _____ גם ממזרח וגם ממערב _____
ר' יהודה חולק שאם אחד מהם רבו הולך _____ (ולפי חכמים _____)
ואם שניהם רבותיו _____

שאלות:

כיצד יכול אדם לעשות תנאי בעירובין? הרי קונה שביתה רק במקום אחד? _____
מדוע לפי חכמים יכול ללכת גם לכיון השני ולא רק לרבו? _____

משנה ו - עירובי תחומין ביו"ט הסמוך לשבת

שיטת ר' אליעזר: כאשר יש יו"ט הסמוך לשבת, ואין הבדל אם קודם _____ ואח"כ _____ או
להיפך, יכול אדם לערב ביום הראשון לכיון אחד ובשני _____.
או ביום אחד _____ ובשני _____
סברת ר' אליעזר: _____

שיטת חכמים: כשם שבשבת אחת אי אפשר לערב _____ כך גם ביו"ט הסמוך לשבת
אי אפשר _____
סברת חכמים: _____

אם עירב לשני הימים למקום אחד, ואבד העירוב או שנאכל ביום הראשון, יש _____ אם זו
קדושה אחת העירוב _____ . ואם זה שתי קדושות העירוב קנה רק _____ וביום
השני אין לו עירוב. לכן כיצד יעשה? מניח את העירוב בליל יו"ט הראשון ואחרי _____ חזר
לביתו, ומחזיר את העירוב למחרת בערב _____ לאותו מקום שקנה שם בערב _____
וקונה שם עירוב.

כל זה כיון שאם "נאכל בראשון אין עירובו לשני".

מדברי חכמים הללו מציג ר' אליעזר שאלה, הרי אם נאכל בראשון אינו עירוב לשני זה בגלל
_____ וא"כ מדוע א"א לערב יום אחד
לכאן ויום אחד לכאן.

שאלות:

כשעושה שני עירובין, באיזה מרחק מהעיר מניח כל עירוב? _____
מה הטעם שכתוב במשנה "ונוטלו ובא לו"? _____
מה ההבדל בין יו"ט שאחר השבת, לשבת שלאחר יו"ט? _____

מדוע לפי חכמים נאכל בראשון אינו עירוב לשני? _____

משנה ז - ב' ימי ראש השנה האם הם קדושה אחת

שיטת ר' יהודה: שני ימי ראש השנה יכול לעשות _____ בכל יום _____
כי סובר שאו היום הראשון _____ או _____ וממילא לא באמת צריך _____
שיטת חכמים: שני ימי ראש השנה _____ ולכן צריך לערב _____ לשניהם.

להבין

עירובין

שאלות:

מדוע יש שני ימים בראש השנה -

לפי ר' יהודה? _____

לפי חכמים? _____

משנה ח - ב' ימי ראש השנה

מי שיש לו כלי מלא פירות טבל ורוצה לאכול ביום השני של ראש השנה, אך אינו יכול לאכול כי הפירות _____ ואסור _____, אומר ר' יהודה שמותר לעשות _____ וביום הראשון אומר כך: אם היום זה _____ הרי פירות אלו מעשר על אלו, ואם היום _____ אין בדברי כלום, ולמחרת אומר אם היום חול _____ ואם היום קודש _____ וכן לענין ביצה שנולדה ביום טוב הראשון של ר"ה, הדין _____ משום שאם אתמול היה קודש _____ ואם אתמול היה חול _____, ועל כל זה חכמים _____ וסוברים _____

שאלות:

מהי סברת חכמים החולקים על ר' יהודה? _____

מה הדין בשני ימים טובים של גלויות? _____

משנה ט - ב' ימי ראש השנה

ר' דוסא בן הרכינס סובר שבתפילת ראש השנה מזכירים גם _____ ואומר בלשון תנאי _____

שאלות:

מה פירוש המילה "החליצנו"? _____

במה חולקים חכמים על ר' דוסא בן הרכינס? _____

פרק ד

משנה א - היוצא חוץ לתחום שבת

כבר למדנו שכל אדם קונה שביתה בין השמשות במקומו או בעירו (וכשעירב - במקום עירובו) ויש לו _____ אמה לכל מקום מהמקום בו _____ . חוץ מאותם אלפיים אמה יש לאדם את "מקומו", המקום של האדם זה _____ ובאותו מקום, גם אם לא קנה שביתה יכול להלך.

מי שיצא חוץ לתחומו באונס, כגון _____ או _____ . אינו יכול לצאת חוץ למקומו כיון שנמצא מחוץ לתחום שביתתו, ולכן יש לו רק _____ אבל אם החזירו אותו שלא ברצונו כאילו לא יצא ויש לו _____ .

אם נתנוהו בעיר אחרת או בדיר או בסהר (_____)

ר' יהושע ור' עקיבא		רבן גמליאל וראב"ע	
			הדין
הברטנורא בשם רבותיו	פירוש הברטנורא		הטעם

מעשה בתנאים אלו שבאו בספינה מפרנדיסין.

ר"ג וראב"ע הלכו ב _____ כיון שהספינה _____
 ר' יהושע ור"ע הלכו רק ב _____ למרות ששבתו באוויר מחיצות מבעוד יום כיון שרצו _____

שאלות:

מה הדין כאשר חזר מדעתו לעיר? _____
 הולכיכוהו לעיר אחרת, באיזו עיר מדובר? _____
 כמו מי ההלכה? _____

משנה ב - יציאה מהספינה לנמל בשבת

מספרת המשנה שפעם אחת באו בספינה ונכנסו לתוך הנמל רק לאחר _____ והנמל לא היה _____ ושאלו התנאים את ר"ג האם מותר לרדת מהספינה לנמל, והספק היה _____ וענה ר"ג ש _____ כיון שהיו _____

שאלות:

מה הדין אם הנמל היה מוקף במחיצות? _____
 כיצד הסתכל ר"ג וקבע שהיו בתוך התחום? _____

משנה ג - יצא חוץ לתחום ואין צריכים לו עכשיו

אדם שיצא חוץ לתחום שבת שלו לצורך מצווה כגון _____ ולאחר שיצא מתוך תחום שבת הודיעו לו שיכול לחזור כי כבר _____ יש לו _____ ולכן - _____

עירובין

להבין

אלפיים אמה שבהם נמצא כעת, "נפגשים" בתוך אלפיים אמה של העיר	יצא לגמרי מתחום שבת שלו

שאלות:

מה הכוונה "אם היה בתוך התחום"? _____

משנה ד - לא התכוון לקנות שביתה במקומו

אדם שבא מהדרך וישב לנוח, ולאחר השקיעה קם וגילה שיש מהמקום בו נח פחות מ _____ עד לעירו, אך לא היתה לו כוונה לשבות בתוך העיר, ואם הייתה לו כוונה לשבות בתוך העיר הרי הוא קונה שביתה כמו _____ אבל כאן שלא התכוון לכך, הדין -

לפי ר' מאיר: קונה שביתה _____ ולא כמו _____

לפי ר' יהודה: קונה שביתה _____ כיון ש _____

שאלות:

מה הפירוש "לא יכנס"? _____

משנה ה - הישן, שלא קונה שביתה כלל

מי שישן בדרך והתעורר רק לאחר ששקעה החמה, ובזמן בין השמשות _____		
לפי חכמים	לפי ר' יוחנן בן נורי	
		הדין
		הטעם

לפי חכמים שיש לאדם שלא קנה שביתה _____ בלבד, לאיזה כיון הם?		
שיטת ר' יהודה	שיטת ר' אליעזר	שיטת חכמים
וגם ר' יהודה מודה שאם בחר צד אחד: _____		

שאלות:

חפצי הפקר, האם קונים שביתה? והיכן? _____

באר את הפסוק "שבו איש תחתיו" _____

כמו מי ההלכה לענין אדם שלא קנה שביתה? _____

להבין

עירובין

וכמו מי ההלכה לענין **חפצי הפקר** שלא קנו שביתה? _____

משנה ו - שני אנשים שלא קנו שביתה ונמצאים יחד

המשנה מדברת על שני אנשים שנמצאים מחוץ לעיר ולא קנו שביתה ולכן יש להם רק _____ אמות וארבע אמותיהם נפגשות של זה בשל זה, יכולים לאכול יחד באמצע ולא חוששים שמתוך כך יעבירו את חפציהם זה לתוך _____.

אם היו שלשה בני אדם, האמצעי נפגש בתחום שני החיצוניים, אך החיצוניים אינם נפגשים זה עם זה, הדין -		
לאמצעי עם השניים	לשניים עם האמצעי	לשניים החיצונים זה עם זה

ר"ש מדמה מקרה זה למקרה של שלש חצרות שעירבו שתי החיצונות עם האמצעית אך לא עירבו זו עם זו

רשות הרבים									
בית									בית
בית	חצר ג		חצר ב		חצר א				בית
בית									בית

האמצעית עם שתי החצרות	שתי החצרות עם האמצעית	שתי החצרות החיצוניות אלו עם אלו
שיטת ר' שמעון	שיטת ר' שמעון	שיטת ר' שמעון
שיטת חכמים	שיטת חכמים	שיטת חכמים

שאלות:

שניים שלא קנו שביתה אסור להם להעביר את חפציהם ממקום השביתה של אחד לשני, מדוע? (תוי"ט)

במה חכמים מודים לר"ש? _____ מדוע?

במה חכמים חולקים על ר"ש? _____ מדוע?

משנה ז - אומר קודם החשכה שקונה שביתה במרחק

אדם שבא בדרך ויכול ללכת לפני השקיעה עוד _____ אלא שאינו רוצה ללכת ומעוניין לנוח כעת ולכן מסתכל קדימה, ורואה בסוף אלפיים אמה אילן או גדר ואומר -

שביתתי תחתיו (לא מוגדר בדיוק)	שביתתי בעיקרו (מקום מוגדר)
במקומו: _____ תחת האילן: _____	
הדין	
הטעם	

שאלות:

אדם שהתכוון לקנות שביטה תחת האילן ולא קנה שם שביטה, האם קנה שביטה במקומו? מדוע?

מה הדין אם אמר שביטתי תחת האילן ומדובר באילן קטן פחות משמונה אמות?

משנה ח - אלפיים אמה עגולות או מרובעות

מי שאומר שביטתי במקומי הרי יש לו _____ לכל רוח.

נחלקו התנאים כיצד מודדים את האלפיים אמה -

לפי ר' חנינא בן אנטיגנוס: _____

לפי חכמים: _____

שאלות:

לפי מי יש לו יותר ללכת? _____ כמה יותר (תפא"י)?

מדוע כתוב כטבלא מרובעת ולא כתוב אלפיים אמה מרובעות?

מאיזה פסוק לומדים שאלפיים אמה מרובעות?

מדוע לפי ר' חנינא בן אנטיגנוס לא לומדים את זה?

משנה ט - שורש תקנת עירוב תחומין בפת

לפי שניהם יש שני תנאים שאפשר לעמוד רחוק ולהגיד שביטתי תחת האילן בסוף אלפיים אמה.

א. _____

ב. _____

(ברטנורא)

ר' יהודה	ר' מאיר	
		עיקר עירוב
		הקילו במיוחד
		שיכול לערב ב

שאלות:

מדוע לפי ר"מ בא בדרך יכול לערב ברגליו?

משנה י - עוד דין של עני המערב ברגליו

שתי עיירות הסמוכות זו לזו במרחק של פחות מארבעת אלפים אמה, כך שאם עושים עירוב מעיר אחת לשניה ושלחו בני עיר אחת אדם שיערב להם כדי שיוכלו ללכת מעיר אחת לשניה, ואחרי שיצא לדרך הודיעו לו שלא צריך ושיחזור לעיר. (ברטנורא - מדוע החזירוהו?)

עירובין

להבין

שיטת ר' מאיר	שיטת ר' יהודה
יש ספק האם התכוון _____ או שמא _____	כיון שהתכוון לצאת לדרך נחשב _____
כל בני עירו _____ והוא עצמו _____	ולכן כל בני עירו _____ אבל הוא עצמו _____

שאלות:

מה הפירוש "חמר גמל"? _____

מה הדין של "חמר גמל"? _____

משנה יא - היוצא בטעות מחוץ לתחום שבת

מי שיצא בטעות מחוץ לתחום שבת האם יכול לחזור?		מקרה א'
שיטת ר' אליעזר	שיטת ת"ק	
		הטעם:

מי שהיה מחוץ לתחום ולא התכוון לקנות שביתה כלל האם יכול להכנס לעיר?		מקרה ב'
שיטת ר' שמעון	שיטת ת"ק	
ברטנורא:		הטעם:
תוי"ט בשם רש"י:		

שאלות:

האם לפי ר' שמעון חמש עשרה אמה זה דווקא או לא?

מה ההבדל בין מקרה א' שגם ר' שמעון אוסר למקרה ב' שמתיר להכנס לעיר?

פרק ה

בפרק זה נלמד כיצד מודדים את תחום אלפיים אמה של העיר

משנה א - גבול העיר

עיבורה של עיר

כאשר קצה העיר אינו ישר אלא יש
 בית נכנס ובית יוצא מודדים לפי הבית
 ועושים ריבוע כמו _____
 ומהקצה של הריבוע מודדים

 חה הוא _____

באר -

	פגום נכנס פגום יוצא
	גדודיות
	גשרים
	נפשות

שאלות:

באיזה גשר מדובר? (תוי"ט) _____
 מה הפירוש "בית דירה"? _____
 מה הרווח בצורת המדידה הזו? _____

משנה ב - קרפף לעיר

שיטת ר' מאיר: לכל עיר יש מחוץ לגבול העיר קרפף, דהיינו _____ ואחריהם מודדים
 _____, חה נלמד מהפסוק _____.

שיטת חכמים: לא לכל עיר נותנים קרפף אלא רק כאשר יש _____ והן סמוכות זו לזו ויש
 ביניהן פחות מ _____ נותנים _____ ועושים את העיר כמו _____
 ולכן מי ששובת באחת מהן מודד אלפיים אמה מ _____.

שאלות:

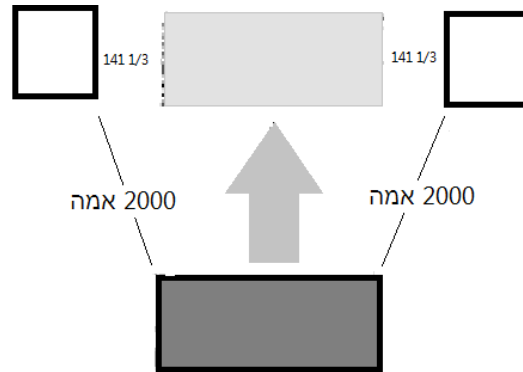
כמה הוא "קרפף"? _____
 מנין המקור לתוספת של שבעים אמה ושני שלישי? _____

עירובין

להבין

משנה ג - קרפף לשלשה כפרים משולשים

שלשה כפרים העומדים בצורת משולש שיש בין שני החיצוניים לאמצעי פחות מ _____ ואם "מביאים" את האמצעי בין שני החיצוניים ויש פחות _____ דהיינו קרפף לכלל _____ נעשה הכל כמו _____ ומוודים אלפיים אמה _____

שאלות:

כאשר יש בין הכפרים החיצוניים לאמצעי יותר מאלפיים אמה, האם אפשר לשלש אותם יחד?

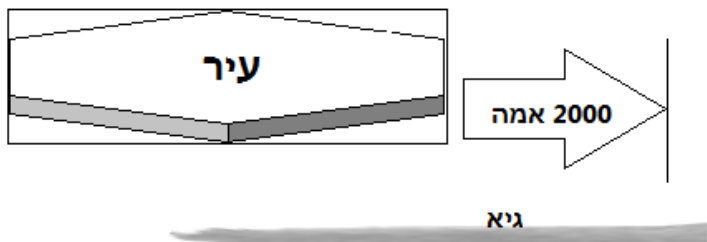
משנה ד - כיצד מודדים

באר מדוע -	
	אין מודדים בחבל פחות מחמישים אמה
	אין מודדים בחבל יותר מחמישים אמה
	מודדים כנגד הלב

הגיע לגיא או לגדר ואי אפשר להמשיך למדוד בחבל ישר, מה עושים?

אם הגיא נמצא כולו בתוך אלפיים אמה _____

ואם סוף הגיא נמצא מחוץ לאלפיים אמה _____ משום חשש שמא אדם יראה שהמודד נמצא מחוץ לתחום ויחשוב שזה _____

כאשר הגיא רחב יותר מחמישים אמה	כאשר הגיא רחב פחות מחמישים אמה	האם אפשר להבליע
		מה הדין

אם אינו יכול להבליעו, בזו אמר ר' דוסתאי שמעתי שמקדרין בהרים, בחבל של _____ ואז לא מודד כנגד הלב, אלא אחד מודד כנגד _____ והשני מודד כנגד _____

להבין

עירובין

שאלות:

כמה פעמים צריך למדוד בחבל של חמישים אמה? _____
מדוע אם הגיא יוצא מחוץ לתחום לא מודדים מחוץ לתחום? _____
מה הפירוש "מקדרין בהרים"? _____
"בזו אמר ר' דוסתאי" במה לא מקדרין? _____

משנה ה - שתי מדידות שאינן תואמות

כדי שהמדידה תהיה מדויקת מודדים מן המומחה
ואם יש שתי מדידות אחת ארוכה ואחת קצרה יותר
באיזה מקרה מדובר?

מומחה -
פירוש א _____
פירוש ב _____

א. ריבה למקום אחד ומיעט למקום אחר _____
ב. ריבה לאחד ומיעט לאחר _____
הדין בשני המקרים _____
דין נוסף - גם פסולים לעדות כגון _____ נאמנים לומר _____

שאלות:

מדוע עבד ושפחה כשרים לומר עד כאן גבול שבת? _____
עד איזה מרחק מדאורייתא מותר ללכת? (תוי"ט) _____

משנה ו - שיעור מחוץ לעירוב

כל עיר צריך שיהיה בה שיעור מחוץ לעירוב דהיינו _____
והטעם שצריך שיעור בעירוב הוא _____
אבל עיר של יחיד, דהיינו _____ אינה צריכה _____ כיון _____

עיר של רבים ונעשית של יחיד	עיר של יחיד ונעשית של רבים
האם צריכה שיעור?	האם צריכה שיעור?
הטעם:	הטעם:

להבין

עירובין

מה נקרא שיור?		
לפי ר' יהודה	לפי ר' שמעון	להלכה

שאלות:

מה היתה עיר חדשה שביהודה? _____

כמה תושבים גרו בה? _____

איזו עיר לא צריכה שיור? _____

משנה ז - הנותן עירובו חוץ לאלפיים אמותיו

דין ראשון - הנמצא בצד אחד של העיר ואמר לבנו שיערב לו _____, ומהמקום בו הוא נמצא יש _____ לביתו, אבל לעירובו שנמצא בצד השני של העיר יש _____	
קנה שבתה ב:	ולא קנה שבתה ב:
הטעם:	הטעם:

דין שני - הנמצא בצד אחד של העיר ואמר לבנו שיערב לו _____, ומהמקום בו הוא נמצא יש _____ לעירובו, אבל לביתו יש _____	
קנה שבתה ב:	ולא קנה שבתה ב:
הטעם:	הטעם:

דין שלישי - הנותן את העירוב ב _____ נחשב כאילו הניח את העירוב _____ ולא עשה כלום.

דין רביעי - הנותן את העירוב בצד אחד, כל מה שמרוויח בצד _____ מפסיד _____ והטעם, שלכל אחד יש _____ לכל רוח, ולכן אם הניח בצד אחד של העיר _____

שאלות:

באיזו צורה יתכן שיהיה לאדם פחות מאלפיים לעירובו ויותר מאלפיים לביתו כאשר עירובו נמצא בצד השני של העיר? (תוי"ט) _____

להבין

עירובין

מה הפירוש "נתנו חוץ לתחום"? _____

באיזה מקרה העיר נחשבת כולה כמו ארבע אמות ובאיזה מקרה היא לא?	
כאשר כלות אלפיים אמה מחוץ לעיר אפילו אמה אחת -	כאשר אלפיים אמה כלות בתוך העיר

משנה ח - שתי ערים הסמוכות זו לזו בתוך אלפיים אמה

עין בטבלה למעלה, ולפי זה מה הדין במקרה הבא:

עיר קטנה סמוכה לעיר גדולה, תחום השבת של העיר הגדולה מקיף את כל העיר הקטנה, לעומת זאת תחום השבת של העיר הקטנה מגיע עד אמצע העיר הגדולה, עד היכן מותר לבני העיירות ללכת?	
אנשי עיר גדולה הולכים עד:	אנשי עיר קטנה הולכים עד:
הטעם:	הטעם:

כל זה לעניין מדידת אלפיים אמה, אבל אם אנשי העיר הגדולה הניחו בתוך העיר הקטנה, ואנשי העיר הקטנה הניחו בתוך העיר הגדולה -

לפי חכמים _____

לפי ר' עקיבא _____

שאלות:

האם העיר נחשבת כמו ארבע אמות?

	עיר שגר בה
	עיר שכולה בתוך תחום שבת
	עיר שחציה בתוך תחום שבת
	עיר שהניח שם את העירוב

משנה ט - המניח את עירוב במערה

ר' עקיבא ממשיך בשיטתו מהמשנה הקודמת שאפילו אם הניח את עירובו בתוך העיר יש לו אלפיים אמה מ _____ וא"כ גם הנותן את עירובו בתוך _____ יש לו אלפיים אמה מ _____ ולא מ _____.

וחכמים חולקים וסוברים ג"כ כמו במשנה הקודמת שאם המערה ראויה _____ מודדים אלפיים אמה מ _____ וכל המערה נחשבת כמו _____.

ומודים חכמים לר' עקיבא שהמודד ממקום שביתתו אלפיים אמה, וכלו האלפיים בתוך המערה שהולך עד _____ ואפילו אם מדובר במערה _____.

להבין

עירובין

שאלות:

מה הפירוש "אין בה דיורין"? _____
מתי מרוויח יותר, כאשר מניח עירוב תחומין בתוך מערה, או על גב המערה? ומדוע?

פרק ו

משנה א - הדר עם גוי בחצר

כבר למדנו שמדאורייתא מותר לטלטל במבוי, וחכמים הצריכו לעשות _____ והמשמעות של עירובי חצרות שכל בני החצר הם _____ והחצר בעצם שייכת לכולם ולכן היא רשות _____.

כאשר יש גוי בחצר או אדם שאינו _____ הרי הוא לא נהיה _____ עם בני החצר ולכן יש שאלה האם הוא אוסר על בני החצר לטלטל או שאינו אוסר.

אם יש משמעות לדירוי של גוי, ודירת גוי שמה דירה, ודאי הדין _____

אבל באמת לפי כולם אין משמעות לדירוי של גוי בחצר ודירת גוי _____ ובכל זאת נחלקו ר' מאיר ור' אליעזר האם דירת גוי אוסרת או לא		
לפי ר' אליעזר	לפי ר' מאיר	
הדין:	הדין:	כאשר יש דייר אחד יהודי ואחד גוי בחצר אחת
הטעם:	הטעם:	
הדין:	הדין:	כאשר יש שני דיירים יהודים וגוי אחד בחצר
הטעם:	הטעם:	

שאלות:

בכמה כסף צריך לשכור רשות מהגוי? _____

האם מותר לשכור מהגוי בשבת עצמה? _____

משנה ב - צדוקי, הוא כעכו"ם או לא?

ר' יהודה	ר' גמליאל	
		צדוקי הרי הוא כ -
		ולכן יכול לבטל רשות או לא?
		מה אמר אביו של רבן גמליאל?
		פירוש המילים "עד שלא יוציא ויאסור"

שאלות:

להלכה, מחלל שבת בפהרסיא הרי הוא כ...? _____
 מחלל שבת בצנעא, מה דינו? _____

משנה ג - אחד מבני חצר שלא עירב

אחד מבני החצר ששכח ולא עשה עירוב וביטל את _____ ולא ביטל את _____
 ולכן הבית הוא רשות _____ והחצר רשות _____.

לשאר בני החצר		למי ששכח		האם מותר לטלטל?
מבתיים לחצר	מבית ששכח לחצר	משאר הבתים לחצר	מביתו לחצר	
				ביטל הוא את רשותו
				נתנו לו רשותם

זה דווקא כאשר אחד שכח לערב עם בני החצר, אבל כאשר שניים שכחו לערב ושאר בני החצר עירבו, וביטלו בני החצר את רשותם לאותם שניים, נמצא כעת שהחצר שייכת ל _____ והבתים שייכים כל בית ל _____ ולכן, האם מותר לטלטל מהבתים לחצר? _____
 כיון ש _____.

שאלות:

הטעם שמותר לו לטלטל משאר הבתים לחצר, למרות שלא עשה עירוב יחד עם שאר בני החצר?

כאשר שניים שכחו לערב ושאר בני החצר ביטלו להם את הרשות, האם יכול אח"כ אחד מהם לבטל לחברו את רשותו? _____
 מה אפשר לעשות כאשר אחד שניים מבני חצר שכחו לא עירבו? _____

משנה ד - דיני נתינת רשות

ממתי נותנים רשות?

לפי ב"ש:	לפי ב"ה:
הטעם:	הטעם:

הנותן רשות ואחר כך הוציא מביתו לחצר?

לפי ר' מאיר:	לפי ר' יהודה:
בשוגג:	בשוגג:
במזיד:	במזיד:

להבין

עירובין

שאלות:

כיצד מדובר שאדם ביטל את ביטול הרשות? _____
באיזה מקרה אומרים שהנאסר למקצת שבת אסור לכל השבת, ובאיזה מקרה לא אומרים? _____

משנה ה - האם שותפים צריכים לערב

כמה שכנים הגרים במבוי אחד ויש להם שותפות ב_____ והשותפות היא לא לצורך _____
והיין של השותפות נמצא בכלי _____ הדין: מועילה השותפות שלהם גם לעניין _____ ואינם צריכים _____

כל זה דווקא לעניין שיתופי _____ ולא לעניין _____ כי בעירובי חצרות אי אפשר
ביין וצריך דווקא _____.

אבל אם היו שותפים אחד ב_____ והשני ב_____ או אפילו שניהם באותו מין אבל הוא
מונח בשני _____ הדין - _____

לפי ת"ק _____

לפי ר' שמעון _____

שאלות:

מדוע עירובי חצרות צריך דווקא פת, ולא מספיק יין?

כאשר עשו שיתופי מבואות בפת, האם זה פוטר גם מעירובי חצרות? ומדוע? _____

משנה ו - חמש חבורות ששבתו בבית אחד

חמש חבורות ששבתו בטרקלין אחד (_____) ועשו ביניהן _____

מחיצות מגיעות עד התקרה	מחיצות מגיעות עד התקרה	
הדין: הטעם:	הדין: הטעם:	לפי בית שמאי
הדין: הטעם:	הדין: הטעם:	לפי בית הלל

כאשר שבתו בני החבורה בטרקלין והמחיצות אינן מגיעות לתקרה הרי הם כאילו שבתו בבית אחד
אך חלק מבני הבית שרויים ב_____ ולכן צריכים לעשות _____

שאלות:

לפי מה שלמדנו במשנה זו, באיזה מקרה צריך לעשות עירוב חצרות ובאיזה מקרה לא צריך?

כאשר כולם גרים באותו בית? _____

כאשר גרים באותה חצר אך הבתים נפרדים? _____

משנה ז - מתי שותפים צריכים לערב יחד

המשנה מדברת על שלשה מקרים

הגרים בחצר אחת, ואביהם גר איתם בחצר, ולוקחים מזון מביתו ואוכלים בבתיהם	האחים
הגרים בחצר אחת ואוכלים יחד בבית אחד	השותפים
העושים מלאכה אצל בעל הבית הגר איתם בחצר ולוקחים ממנו את מזונם ואוכלים בבתיהם	השותפים

ויחד איתם בחצר גרים _____

והדין הוא כך -

אם העירוב מונח אצלם, כלומר _____	אם העירוב נמצא בבית אחר	אם אין עוד דיירים באותה חצר
הדין: הטעם:	הדין: הטעם:	הדין: הטעם:

שאלות:

מה הדין במקרים הבאים:

אחים שאוכלים על שולחן אביהם ממש וישנים בבתיהם ויש עמם דיירים נוספים בחצר והניחו את הערוב בבית אחר? _____

אחים שאוכלים משולחן אביהם אבל אוכלים וישנים בבתיהם, ואין עוד דיירים בחצר? _____

אחים שאוכלים משולחן אביהם וכל אחד לוקח את האוכל לביתו ואוכל ולן בביתו ויש עמם דיירים נוספים בחצר והניחו את הערוב בבית אביהם? _____

אחים שאוכלים כל אחד משלו בביתו, אבל ישנים בבית אביהם ואין עמם דיירים נוספים בחצר? _____

משנה ח - השתתפו במבוי ולא בחצר או בחצר ולא במבוי

מהי גרסת הגמרא שהר"ב מביא? _____

להבין

עירובין

עשו כולם עירובי חצרות כל חצר _____ ולא עשו יחד _____
מותרים ב _____ ואסורים ב _____
והטעם: _____

ואם אחרי שעירבו ב _____ עשו גם _____ מותרים _____
אם עשו עירובי חצרות וגם שיתופי מבואות אבל אחד מבני אחת החצרות לא עירב עירובי חצרות
אבל עשה שיתופי מבואות, הדין: _____ והטעם: _____
אם אחד מבני המבוי עשה עירוב חצרות אבל שכח להשתתף במבוי, הדין: _____
והטעם: _____

שאלות:

מהו ההבדל שיש בין להוציא מבית לחצר, לבין להוציא מחצר למבוי? (ברטנורא, בסוף המשנה)

האם הבדל זה הוא להלכה? _____

מה הטעם שחז"ל תקנו לעשות שיתופי מבואות למרות שעושים עירובי חצרות?

משנה ט - שתי חצרות שלא עירבו יחד

שתי חצרות, אחת חיצונה ופונה ל _____ וממנה נכנסים לחצר הפנימית, בני החצר
הפנימית יכולים לצאת לרה"ר רק דרך _____

הדין:	עירבה רק פנימית ולא חיצונה	עירבה רק חיצונה ולא פנימית	עירבה כל חצר בפני עצמה
בני חצר הפנימית לעצמה: _____ בני החצר הפנימית בחצר החיצונה: _____ בני החצר החיצונה לעצמה: _____ לפי חכמים: _____ לפי ר' עקיבא: _____	בני חצר הפנימית לעצמה: _____ בני החצר הפנימית בחצר החיצונה: _____ בני החצר החיצונה לעצמה: _____	בני חצר הפנימית לעצמה: _____ בני החצר הפנימית בחצר החיצונה: _____ בני החצר החיצונה לעצמה: _____	בני חצר הפנימית לעצמה: _____ בני החצר הפנימית בחצר החיצונה: _____ בני החצר החיצונה לעצמה: _____ לפי חכמים: _____ לפי ר' עקיבא: _____
הטעם:			

שאלות:

באר את המושג "רגל האסורה במקומה" _____

מה הדין של רגל האסורה במקומה? _____

עירובין

להבין

משנה י - אחד מבני החצרות הללו שכח ולא עירב יחד עם כולם

שתי חצרות, ובכל חצר יש רק דייר אחד	עירובין החיצונה ולא שכח ולא עירב	נתנו בחצר ואחד שכח ולא עירב	שכח אחד מן הפנימית ולא עירב	שכח אחד מן החיצונה ולא עירב	
					בני החצר הפנימית:
					בני החיצונה:

שאלות:

מה הפירוש "נתנו עירובין במקום אחד"? _____

מדוע זה נקרא כך? _____

מדוע במקרה הזה שתי החצרות אסורות? _____

מה הפירוש "חצר של יחידים"? _____

פרק ז

משנה א - שתי חצרות שיש ביניהן חלון מתי מערבות יחד

כאשר יש שתי חצרות שיש ביניהן חומה, ויש בחומה חלון, האם החלון גורם ששתי החצרות יחשבו כמו חצר אחת או שתי חצרות?

כאשר גודל החלון הוא פחות מארבעה טפחים על ארבעה טפחים - לעולם אין חלון כזה נחשב כפתח ושתי החצרות מערבות _____

כאשר גודל החלון הוא יותר מארבעה טפחים על ארבעה טפחים, אבל הוא גבוה יותר מעשרה טפחים מהקרקע, לעולם אינו נחשב כפתח ושתי החצרות מערבות _____

ואם החלון הוא גם נמוך מ _____ וגם גדול יותר מ _____ יכולים או לערב כל חצר _____ ואז _____ לטלטל מ _____ ל _____ ויכולים גם כן לערב _____ ואז יכולים לטלטל מ _____.

שאלות:

התבונן בדברי הר"ב ד"ה "ואם רצו" וענה, כיצד מערבין שניים? _____

מדוע בחלון קטן או בחלון גבוה אין החצרות משתתפות יחד? _____

מה הדין בחצר מקורה, ומדוע? _____

משנה ב - כותל שבין חצרות, מתי מפריד ומתי אינו מפריד

כאשר הכותל גבוה י' טפחים	כאשר הכותל נפרץ לאורך פחות מעשר אמות	כאשר הכותל נפרץ יותר מעשר אמות	
			הדין
			הטעם

אם יש על הכותל למעלה פירות מותר לשני הצדדים לאכול את הפירות, ואפילו להוריד _____ ובתנאי שלא יאכלו ב _____.

שאלות:

האם הכותל צריך בדווקא להיות רחב ארבעה טפחים? _____

מדוע כתוב שהכותל רחב ארבעה טפחים? _____

מה הפירוש "ובלבד שלא יורידו למטה"? _____

עירובין

להבין

משנה ג - חריץ שבין חצרות, מתי מפריד ומתי אינו מפריד

כאשר החריץ עמוק פחות מעשרה טפחים או רחב פחות מארבעה טפחים	כאשר החריץ עמוק יותר מעשרה טפחים ורחב יותר מארבעה טפחים	
		הדין
רחב פחות מד"ט: עמוק פחות מי"ט:		הטעם

אם החריץ עמוק יותר מי"ט ורחב יותר מד"ט ומילא את החריץ

בקש ובתבן - _____ בעפר או בצרורות - _____

שאלות:

מהו החריץ שהמשנה מדברת עליו? (ר"ב ד"ה חריץ) _____

מה ההבדל בין קש ותבן לאבנים וצרורות? _____

האם כאן "רחב ארבעה" זה דווקא או לאו דווקא? _____

משנה ד - הניח נסר על החריץ

אם הניח נסר על החריץ ויכול לעבור מצד לצד של החצר, או שתי גזוזטראות העומדות אחת מול השניה	
אם הנסר רחב פחות מארבעה טפחים	אם הנסר רחב יותר מארבעה טפחים

שאלות:

מהו "נסר"? _____

מהי "גזוזטרא"? _____

מה ההבדל בין נסר פחות מארבעה טפחים לרחב יותר מארבעה טפחים?

משנה ה - מתבן בין שתי חצרות

מתבן הנמצא בין שתי החצרות ומחלק את החצר לשני חלקים, כל אחד מביא את בהמותיו לאכול מהמתבן ולא חוששים שמא _____ שהרי גם אם יתמעט המתבן אך עדיין לא לאורך של עשר אמות נחשב כמו שתי חצרות שבין החצרות יש _____.

ולכן מערבים שנים, כל אחד בנפרד ואינם מערבים _____

אך אם נתמעט יותר מעשרה טפחים בגובה המתבן על פני שטח של יותר מ _____ או על פני כל החצר, מערבים יחד ואינם מערבים _____.

להבין

עירובין

שאלות:

מהו "מתבן"? _____

מדוע מאכילים את הבהמות מהמתבן, ולא חוששים שמא הבהמה תמעט באכילתה את המתבן ויהיה פתח יותר מעשר אמות? _____

משנה ו - מי יכול לזכות בשיתופי מבואות

יש שתי אפשרויות לעשות שיתופי מבואות.

א. שאוסף כסף מכל בני המבוי ובזה קונה דבר מאכל, ובכזה מקרה אין צריך _____

ב. שאחד מזכה משלו לכל בני המבוי, ובכזה מקרה צריך _____

ע"י מי אפשר לזכות וע"י מי אי אפשר לזכות?

אי אפשר לזכות ע"י	אפשר לזכות את העירוב ע"י
והטעם:	והטעם:

שאלות:

כיצד מזכים את העירוב? (ר"ב ד"ה "ומזכה להם")

משנה ז - נתמעט שיעור העירוב

כאשר בני מבוי הניחו עירוב, ולאחר השבת נתמעט העירוב מהשיעור הצריך, ורוצים להמשיך את העירוב לשבת הבאה, הדין -

נתמעט שיעור העירוב, אך עדיין נשאר קצת, ומוסיף משל עצמו ומזכה להם	נתמעט שיעור העירוב ולא נשאר כלום, ונותן מאותו מין שעשו את העירוב הראשון	נתוספו דיירים לחצר, ולחצר זו יש רק פתח אחד למבוי זה	נתוספו דיירים לחצר, ויש לחצר זו פתח למבוי אחר	
				הדין
				הטעם

שאלות:

האם יכול אדם לשתף את חצרו לשני מבואות? (עיין היטב ר"ב ותוי"ט)

משנה ח - כמה הוא שיעור מזון העירוב?

באר!

בזמן שהם מרובים:

גרוגרת להוצאת שבת:

בזמן שבני חצר מרובים	בזמן שבני חצר מועטים

שאלות:

כמה זה "מזון שתי סעודות"?

כמה זה שיעור חשוב של אוכל, ומניין?

משנה ט - המשך הדינים בנתמעט העירוב

שיטת ת"ק - כל מה שדיברנו במשנה הקודמת על נתמעט העירוב זה כאשר הניח לשבת אחת עירוב לפי השיעור הראוי, ולפני השבת השניה _____.

שיטת ר' יוסי - כאשר הניח עירוב שלם בהתחלה, ונתמעט העירוב אינו צריך _____ וסומך על זה שבהתחלה היה _____ אבל אם כבר בהתחלה לא היה כשיעור _____.

ומה הטעם שר' יוסי מיקל כל כך בעירוב? ואפילו אם התמעט העירוב ואין שיעור של עירוב זה כשר?

שלא אמרו לערב בחצרות אלא כדי שלא לשכח את התינוקות - כי הרי מעיקר הדין, אם יש שיתופי מבואות זה יכול לכלול גם _____ ומדוע עושים גם עירובי חצרות וגם שיתופי מבואות? כיון שהילדים אינם מבחינים ששמים שיתוף ב _____ וכדי שלא ישכחו את המושג _____ תקנו לערב גם _____.

שאלות:

מה זה תחילת עירוב, ומה זה שיירי עירוב?

האם ההלכה היא כר' יוסי?

משנה י - במה אפשר לערב?

על איזה עירוב המשנה מדברת? _____

מים ומלח	
שאר דברי מאכל	
ככר לחם שלמה - קטנה	
כיכר לחם גדולה אך לא שלמה	

שאלות:

בעירובי חצרות, האם אפשר לערב בפת פרוסה? _____
 מה הטעם לפי ר' יהושע שצריך כיכר שלמה דווקא? _____
 כמה השיעור מינימום שצריך שיהיה בעירוב לכולם? _____

משנה יא - זיכוי בעירוב על ידי אחר

חנווני הגר במבוי ומוכר _____ ונחתום המוכר _____ ובא אחד מבני המבוי ואומר לו "כשיבואו אליך שאר בני המבוי לקנות ממך יין או לשיתוף או לחם ל _____ הרי יהיה לי בזה חלק בגלל המעות שאני נותן עכשיו", הדין -

לפי חכמים	לפי ר' אליעזר	
		הדין
כי לא התכוון לזכות על ידי _____ אלא ב _____ ומעות אינן _____	אמנם בכל השנה מעות _____ אך כאן מדובר בזמן שמעות _____ (תוי"ט)	הטעם

אבל בעל הבית סתם שאינו חנווני, כיון שאינו רגיל _____ לכן גם אם נתן לו מעות - _____ כיון שלא התכוון בתורת קניין, אלא מדין _____ . והכלל הוא "זכין לאדם _____ ואין חבין לו אלא _____".

ור' יהודה מחלק בין עירובי חצרות שיש בזה רק _____ ולכן אפשר לזכות גם _____ אבל בעירובי תחומין, שיש בזה גם חוב כיון שמפסיד _____ חייב להודיע ואי אפשר _____.

שאלות:

מה ההבדל בין חנווני לבין סתם בעל הבית?

מה ההבדל בין עירובי חצרות לעירובי תחומין?

פרק ח

משנה א - זכיה בעירוב תחומין

כיצד מערבים עירובי תחומין? מניח את החבית ומזכה אותה עבור _____
 והדין - למי שהתכוון לזכות בעירוב בערב שבת _____
 ומי שרק לאחר שחשכה התכוון לזכות בעירוב _____

שאלות:

מדוע כתוב "לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה"? _____
 מדוע אין מערבין אלא לדבר מצווה? (תוי"ט) _____
 מה הדין באדם שידע שמערבים והיה מסופק בער"ש אם להצטרף לעירוב, ולאחר שנכנסה שבת
 החליט להצטרף לעירוב? ומדוע? _____

משנה ב - כמה זה מזון שתי סעודות

בעירוב תחומין כיון שאדם קונה שביתה באותו מקום לכן צריך להניח שם מזון של _____ סעודות
 שזה מזון ל _____.

לפי רבי יהודה	לפי רבי מאיר	כמה מזון צריך?
		סעודות של יום חול או של שבת
		מתי אדם אוכל יותר בסעודה

לפי ר' יוחנן בן ברוקה מערבים בכיכר שעולה _____ חה יוצא בחשבון _____ קב שזה 6 ביצים.
לפי ר' שמעון כיכר שלמה זה _____ ביצים וצריך שני שליש מזה, דהיינו קצת יותר מ _____.
"בכדי אכילת פרס" - מי שנכנס לבית המנוגע ושהה בתוך הבית פרק זמן שהיה יכול בזמן הזה
 לאכול חצי כיכר לחם אז נטמאו _____ חה נקרא בכדי אכילת _____.

מה הגודל של הכיכר	
לפי ר' שמעון	לפי ר' יוחנן בן ברוקה

ורבע כיכר הוא שיעור שאם אדם אוכל
 מאכל טמא הרי הוא פסול מדרבנן
 ל _____.

שאלות:

האם אדם אוכל בסעודות שבת יותר מאשר בסעודה של חול?

האם הנכנס לבית המנוגע נטמא מיד? ומתי נטמאים הבגדים?

הנכנס לבית המנוגע בכדי אכילת פרס, של איזה כיכר?

כמה זה "חצי פרס"?

טבלה לסיכום ולעזרה במשנה זו - עיין בנספח ב

משנה ג - אנשי חצר ואנשי מרפסת שלא עירבו יחד

כאשר יש חצר ומרפסת, המרפסת משותפת לכמה אנשים והחצר משותפת לכמה אנשים. אנשי החצר עירבו לעצמם ואנשי המרפסת עירבו לעצמם, ולא עירבו אלו עם אלו, ויש בחצר _____ או _____ או _____ שגם אנשי החצר וגם אנשי המרפסת יכולים להשתמש בזה. אם עירבו אלו עם אלו הדין _____.

ואם לא עירבו אלו עם אלו				הדין
נמוך מעשרה טפחים		גבוה עשרה טפחים		
רחוק מארבעה טפחים למרפסת	קרוב ארבעה טפחים למרפסת	רחוק מארבעה טפחים למרפסת	קרוב ארבעה טפחים למרפסת	
				הטעם

הכלל: (ביאור המאירי)

	שימוש נוח לאנשי חצר ולא לאנשי מרפסת
	שימוש נוח לאנשי מרפסת ולא לאנשי חצר
	שימוש נוח לשניהם
	שימוש קשה לשניהם

שאלות:

מה הדין כאשר בני המרפסת לא עירבו לעצמם? ומדוע?

חולית הבור, האם מדובר בבור ריק או מלא, ובמה?

עירובין

להבין

משנה ד - איזה בית ראוי למגורים ולעירוב

האם מניחים בו עירוב?	האם ראוי למגורים?	ביאור	
			בית שער
			אכסדרה
			מרפסת
			בית התבן
			בית הבקר
			בית העצים
			בית האוצרות

ר' יהודה סובר שכל הבתים שדיברנו עליהם שיש להם דין של דירה, וחייב להשתתף בעירוב בנפרד, זה דווקא כאשר בעל הבית נותן לו לגור שם לבד ולא _____ אבל אם בעל הבית מניח שם כלים ומשתמש במקום הזה _____.

שאלות:

מה הפירוש "תפיסת יד של בעל הבית"?

משנה ה - אדם שלא נמצא בשבת בביתו, האם צריך לערב

שיטת ר' שמעון:

הלך לשבות באותה עיר אצל בתו:

הלך לשבות באותה עיר אצל בנו:

	הלך לעיר אחרת				הדין
	גוי		ישראל		
לר' יוסי	לפי ר"י	לפי ר"מ	לפי ר"י	לפי ר"מ	
הטעם					

שאלות:

מדוע אם אינו מתכוון לחזור לביתו אינו צריך לערב?

מה ההבדל בין אדם שהולך לבתו לאדם שהולך לבנו?

כמו מי ההלכה?

משנה ו - בור שבין שתי חצרות, האם ממלאים ממנו בשבת

כאשר יש בור הנמצא בין שתי חצרות ושתי החצרות לא _____ אלו עם אלו אסורים בני החצרות לשאוב מים מן הבור כיון ש _____ אבל אם עשו מחיצה בבור _____ לשאוב כל אחד ממקומו.

באיזו מחיצה מותר?

לפי ת"ק: _____

להבין

עירובין

לפי רשב"ג: לב"ש: _____ לפי ב"ה: _____
לפי ר' יהודה: _____
באר: _____

מחיצה מלמעלה	מחיצה מלמטה	מחיצה בתוך אגנו
_____	_____	_____

שאלות:

אם עירבו החצרות יחד, האם צריך מחיצה בבור? _____
מדוע לפי ת"ק אפשר מחיצה בתוך אגנו ואפילו שלא נוגעת במים? _____

משנה ז - אמת המים שעוברת בחצר

אמת מים שעוברת בחצר, ויש לאמה הזו דין כרמלית כיון שהיא _____ ולכן צריך לעשות היכר בכניסה וביציאה של אמת המים מהחצר. ואם לא עשו היכר מחיצה _____ כיון שנראה ששואב מתוך _____ לרשות היחיד.

איזה היכר צריך?

לפי ת"ק, צריך שהמחיצה תהיה _____

לפי ר' יהודה מספיק _____

באמה של אבל היתה מחיצה רק _____ ובכל זאת התירו חכמים _____.
ר' יהודה רצה להביא מכאן ראיה שהלכה כמותו, וענו לו ששונה אותה אמת מים כיון ש _____.

שאלות:

מה הדין אם עשו לאמת המים מחיצה רק בכניסה ולא ביציאה, או רק ביציאה ולא עשו בכניסה?

מה הטעם שאמת המים נחשבת ככרמלית ולא נחשבת רשות היחיד, הרי היא עוברת ברשות היחיד?

משנה ח - האם מותר לשאוב מים בגזזטרא מעל המים

גזזטרא (_____) שנמצאת מעל ים או נהר, ויש חור ברצפת הגזזטרא ודרך החור שואבים מים, מותר לשאוב מים מהנהר או מהים בתנאי ש _____ המחיצה יכולה להיות או _____ או _____.

שתי גזזטראות אחת מעל השניה ויש חור בשתייהן זו כנגד זו, ועשו מחיצה רק לגזזטרא העליונה ולא עשו לתחתונה, הדין: _____ והטעם שאסורות _____.

שאלות:

מה הדין אם עשו מחיצה רק לתחתונה ולא עשו לעליונה?

מה הדין כאשר שתי הגזזטראות אינן רחוקות זו מזו יותר מעשרה טפחים? ומדוע?

משנה ט - שפיכת מים לחצר

אדם רגיל להשתמש ביום אחד ב _____ מים, וכמות כזו של מים כאשר נשפכת על הארץ היא צריכה שטח יותר מ _____, ולכן, כאשר יש חצר שקטנה מד"א, אסור לשפוך לתוכה מים בשבת כיון שברור שהמים יצאו _____.

באיזה תנאי מותר? כאשר עושה עוקה (_____) שמחזיקה _____ בתוך החצר.

ואפילו כאשר עושה את העוקה מחוץ לחצר, אבל בתנאי שמכסה את _____.

העוקה צריכה להיות מחזקת _____ "מן הנקב ולמטה" כלומר, שתחזיק סאתיים באופן מלא לפני שהמים יקלחו _____.

שאלות:

מדוע מדובר דווקא בחצר של ד"א? _____

מדוע כאשר העוקה ברה"ר צריך לקמור? _____

משנה י - שפיכת מים ברה"י שיתגלגלו לרה"ר

מקרה	דין	טעם
ביב שמיועד לשפוך את המים מהחצר לרשות הרבים, שמכוסה לאורך ד"א	לר"א לחכמים	
ביב שמיועד לשפוך את המים מהחצר לרשות הרבים, ואינו מכוסה כלל.		
שפיכת מים ישר לתוך המרזב שעל הגג	לר"א לחכמים	
שפיכת מים על הגג והמים זורמים מעצמם ונשפכים לרה"ר		

שאלות:

חצר קטנה מארבע אמות, אך יש בסמוך אליה אכסדרה, האם מצטרף לד"א? _____

משנה י"א - שתי דיוטאות זו כנגד זו המשתמשות בחצר אחת

כאשר יש שתי דיוטאות (_____) אחת מול השניה וגודל החצר הינה פחות מ _____ ואחת מן הדיוטאות עשו עוקה והשניה לא.

עירובין

להבין

הדין - כאשר עשו עירוב יחד	
	לא לו שיש עוקה בצד שלהם
	לא לו שאין עוקה בצד שלהם
כאשר לא עשו עירוב יחד	
	לא לו שיש בצד שלהם עוקה
והטעם:	לא לו שאין בצד שלהם עוקה

שאלות:

מה הסיבה שכאשר לא עירבו יחד אסורים לשפוך מים לחצר?

פרק ט

משנה א - איזו רשות נחשב גג הבית חצר וקרפף

גגות העיר, המחברים זה לזה אך כל גג שייך לבית אחר, האם מותר לטלטל מגג לגג?

שיטת ר' מאיר _____

שיטת חכמים _____

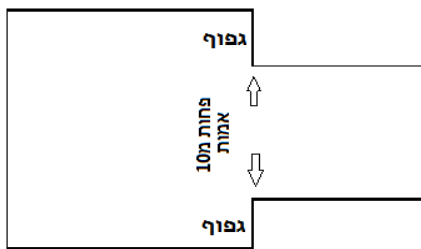
שיטת ר' שמעון _____

ודברי ר"ש זה דווקא לגבי כלים שקנו שביתה ב _____ אבל כלים שקנו שביתה בתוך הבית ועל ידי עירוב הוציאו אותם לחצר אסור להוציא מ _____ אלא א"כ עירבו החצרות.

שאלות:

מהי סברת ר' שמעון? _____

משנה ב - גג גדול סמוך לקטן

הפתח שבין הגג הגדול לקטן, לגבי הגג הגדול נחשב כפתח כיון שהוא פחות מ _____ אך לגבי הגג הקטן נחשב כפירצה כיון _____ ואי אפשר לקרא לזה פתח כי לא עושים פתח לאורך צד שלם.

לבני הגג הגדול מותר להוציא כלים מתוך הבית לגג כיון שלגג הגדול יש גפופין (_____) זה הופך את הפירצה לפתח.

דין זה הוא גם לגבי שתי חצירות סמוכות זו לזו.

חצר שנפרצה כולה לרשות הרבים (ואפילו _____ - תוי"ט) האם מותר לטלטל ממנה לרה"י או מרה"י לתוכה?		
חכמים	ר' אליעזר	
		הדין
		הטעם

שאלות:

מה הדין במקרה הראשון כאשר החצר נפרצה בשבת עצמה? _____

משנה ג - חצר שנפרצה לרה"ר

באר:

חצר שנפרצה משתי רוחותיה _____

בית שנפרץ משתי רוחותיו _____

מבוי שניטלו קורותיו ולחיו _____

להבין

עירובין

בשבתות הבאות	באותה שבת	הדין במקרים אלו:
		ר' יהודה
		ר' יוסי

שאלות:

באיזה מקרה נפרץ פחות מעשר אמות נחשב פרצה ולא פתח? _____
מה הדין בבית שנפרץ מב' רוחות ויש מעל הפרצה תקרה? ומדוע?

מתי אומרים "הותר מקצת שבת הותר לכל השבת" ומתי לא אומרים?

משנה ד - דיני עליה ע"ג ב' בתים, גשרים ומבוי מפולש

שני בתים משני צידי רשות הרבים, ומעליהם עליה שעוברת מעל רשות רבים, או גשרים העוברים מעל רשות הרבים, השטח שתחתם נחשב -

לר' יהודה _____ והטעם (ר"ב) _____

לחכמים _____ והטעם (תוי"ט) _____

מבוי המפולש האם אפשר לשתף בשיתופי מבואות?

לר' יהודה _____ והטעם כיון שיש לו שתי מחיצות, מדאורייתא דינו כ_____ ומדרבנן צריך _____.

לחכמים _____ כי שתי מחיצות אינן _____.

שאלות:

מהו "מבוי מפולש"? _____

מה הדין של "מבוי מפולש" להלכה? _____

פרק י

משנה א - המוצא תפילין בשבת במקום שאינן משתמרות

המוצא תפילין בשבת במקום שאינן משתמרות ויש חשש _____ (ולא חשש _____ - תוי"ט)

לפי חכמים	לפי רבן גמליאל	
		כמה מכניס כל פעם
		שבת זמן תפילין או לא?
		ולכן, הטעם שמותר להכניס כך הוא -

כל זה דווקא בתפילין ישנות, כלומר תפילין שניכר עליהן שהן תפילין ולא _____ כי רואים שיש להם _____ . אבל תפילין חדשות, שאין להן _____ ויתכן שהן משמשות ל _____ - אין מחללין עליהן שבת.

מצא את התפילין בצבתים (דהיינו _____) או כריכות (דהיינו _____) ואם יתחיל להחזירם זוג זוג (או שניים שניים) לא יספיק להחזיר את כולם לפני _____, מה עושה?

אבל אם יספיק להחזיר את כולם לפני שתצא שבת, מה עושה? _____

ובשעת הסכנה מה עושה? _____

שאלות:

_____ מדוע לא מניחים תפילין בשבת? _____

מה הפירוש "בשעת הסכנה"? _____

משנה ב - המוצא תפילין ומתיירא מפני לסטים

שיטת ת"ק (שאינה כתובה במשנה הקודמת והיא "חסורי מחסרא") שהמוצא תפילין ומתיירא מפני לסטים - _____.

ר' שמעון חולק ע"ז וסובר ש _____

וטעמו של ר"ש הוא משום שיש חשש שמא יעביר _____

וכן אם אשה ילדה בשדה בשבת לא מעביר פחות מד"א אלא _____

חבית של הפקר שנמצאה מחוץ לתחום בשבת, הזוכה בה האם יכול להוליכה לעיר?	
לר' יהודה:	לר' יוחנן:

שאלות:

_____ האם חפץ הפקר קונה שביתה? היכן? _____

_____ מיהו "אמרו לו"? _____

משנה ג - כתבי הקודש שנתגלגלו לרה"ר

היה קורא בספר והתגלגל הספר לרה"ר, ועדיין חלקו ברשות היחיד מתי מותר להחזירו ולגלול בחזרה לרה"ר?

- יושב ע"ג אסקופה - _____
- קורא בראש הגג והתגלגל אך לא הגיע לעשרה טפחים - _____
- התגלגל לתוך עשרה טפחים בכותל ישר - _____
- התגלגל לתוך עשרה טפחים בכותל משופע - _____
- התגלגל ממש על הארץ - _____

שאלות:

- מה היא "אסקופה" ומה דינה? _____
- מה ההבדל בין כותל ישר לכותל משופע? _____

משנה ד - זיז שלפני החלון

- זיז שלפני חלון (כלומר _____) וגבוה עשרה טפחים מהארץ, דינו - _____
- לטלטל והניח עליו כלים שעלולים להשבר בנפילה - _____
- והטעם _____
- לטלטל והניח עליו כלים שאינם עלולים להשבר בנפילה - _____
- והטעם _____
- מותר לאדם לעמוד ברשות היחיד, ולטלטל ברשות הרבים, ובתנאי שלא _____ ולא חוששים שמא _____.

שאלות:

- על מי מדובר שמטלטל בזיז שלפני החלון? _____
- מה החידוש שמותר לטלטל ברה"ר הרי לא מעביר ארבע אמות? _____

משנה ה - עקירה מגופו והנחה ברה"ר

- אסור לאדם לעמוד ברשות היחיד ולהטיל מים לרשות הרבים, וכן לא לירוק לרשות הרבים, ואע"פ שעוקר מגופו ולא עוקר ממקום שגדלו _____ והטעם: _____.
- ר' יהודה מוסיף שאפילו _____.

שאלות:

- האם להטיל מים ולירוק מרה"ר לרה"ר זה דרבנן או דאורייתא? _____

להבין

עירובין

משנה ו - עקירה מרה"ר והנחה בגופו

אסור לעמוד ברשות היחיד ו _____ או לעמוד ברשות הרבים _____
כאשר גופו נמצא ברשות האחרת מהמקום ששונה, אבל אם גופו ראשו
ורובו נמצא באותה רשות ששונה _____.

וכן בגת - כל עוד ושונה בתוך הגת זה נקרא שתיית _____ ולכן אין צריך _____
אבל כאשר שונה מחוץ לגת זה נקרא שתיית _____ וחייב _____

והמשנה כאן מחדשת שבגת יש אותו דין של שבת, ש _____

לקלוט מים מן המזחלה למטה מעשרה טפחים, מותר בתנאי _____

ובצינור מותר גם למטה מעשרה וגם _____ וכן מותר גם _____

שאלות:

האם לשתות מרשות אחרת זה דאורייתא? _____

כאשר שונה בכלים שאין לו צורך בהם, מה הדין? _____

מהי מזחלה, ומהו צינור? _____

מה ההבדל ביניהם? _____

באיזה סוג של צינור מדובר? _____

משנה ז - בור שחולייתו גבוהה עשרה טפחים

כבר למדנו שאויר רשות היחיד עולה עד _____ אבל אויר רשות הרבים זה רק עד _____
ולכן בור מים העומד ברשות הרבים וחולייתו גבוהה עשרה טפחים מותר, וסמוך לו יש חלון של
רשות היחיד, _____ והטעם, כיון שממלא מרשות היחיד (הבור) לרשות היחיד
(_____) דרך מקום פטור (_____).

וכן אשפה שגבוהה עשרה טפחים יש לה דין של _____ ולכן מותר להוציא מרשות היחיד
לאשפה בשבת.

שאלות:

עד איזה מרחק נקרא שחוליית הבור סמוכה לחלון? _____

באיזו אשפה מדובר כאן, ומדוע? _____

משנה ח - דין אילן שענפיו מכסים לארץ, ודין שרשי אילן

אילן שענפיו מכסים עד לארץ, (ולא יותר מ _____ טפחים מהארץ) נחשב כמו מחיצות, בתנאי -

א. שיקשור את הענפים _____ כדי שלא _____.

ב. שהשטח יהיה פחות מ _____.

ג. תנאי שהר"ב כותב והתו"ט חולק, (_____)

שרשים היוצאים מהארץ גבוהים פחות מג"ט, מותר _____ והטעם _____

שרשים היוצאים מהארץ גבוהים יותר מג"ט אסור _____ והטעם _____

דלת שבמוקצה, חדקים שבפרצה ומחצלות המיועדות לסגירה		
אם מונחים ע"ג קרקע	אם גבוהים מהארץ	
		הדין
		הטעם

שאלות:

באילן המיסך על הארץ וגבוה פחות מג"ט האם צריך למלא את החלל? למעשה! _____
 מה הטעם שאסור להשתמש באילן בשבת? _____
 כיצד היו משתמשים בדלת שבמוקצה? _____
 מה הפירוש "חדקים שבפרצה"? _____

משנה ט - עומד ברשות אחת ומטלטל ברשות אחרת

שיטת ר' מאיר: אסור לעמוד ברשות היחיד וליטול מפתח המונח ב _____ ולפתוח פתח של חנות ברשות _____ ואע"פ שאינו מעביר _____ אמות ברשות הרבים, כיון שיש חשש שמא _____, וכן להיפך, שאסור לעמוד ב _____ ולפתוח ב _____.

התנאי שמותר: _____

חכמים הבינו שר' מאיר דיבר לא רק ברשות הרבים אלא גם ב _____, ומביאים מקרה שבו התירו חכמים לעמוד בכרמלית ולפתוח _____.

מה היה המקרה? _____

שאלות:

איזה דין יש לרחובות העיר ירושלים? ומדוע? _____
 מה זה שוק של "פטמין" ומה זה שוק של "צמרין"? _____

משנה י - דין נגר שיש בראשו גלוסטרא

האם מותר לטלטל ולנעול בנגר שיש בראשו גלוסטרא?
 לפי ר' אליעזר: _____ והטעם: _____ ומתי מותר? _____
 לפי ר' יוסי: _____ והטעם: _____
 מה היה המעשה בבית הכנסת בטבריה?
 לפי ר' אליעזר? _____
 לפי ר' יוסי? _____

שאלות:

מהו "נגר שיש בראשו גלוסטרא"? ולמה יכול לשמש?

משנה יא - נגר הקשור ואינו תלוי

נגר הנגרר, דהיינו שהוא _____ ואינו _____ ואין בראשו _____

הדין:	נגר הנגרר	נגר מונח
תנא קמא		
ר' יהודה		

הטעם שאסור להשתמש בנגר המונח _____

שאלות:

מה הדין בנגר שיש בראשו גלוסטרא? _____

מה זה "איסור שבות"? _____

באיזה נגר יש איסור בונה ממש? _____

משנה יב - החזרת ציר דלת בשבת

	ציר תחתון		ציר עליון	
	במקדש	במדינה	במקדש	במדינה
תנא קמא				
הטעם				
ר' יהודה				
הטעם				

שאלות:

מה ההבדל בין ציר תחתון לציר עליון? _____

האם יש איסור בונה בכלים? _____

כמו מי ההלכה? _____

משנה יג - דיני שבות במקדש

המקרה	ובמקדש ויותר...	בתנאי	ובמדינה ואסור משום
מחזירין במקדש	רטיה		
קושרין במקדש	נימא		
חותכין במקדש	יבלת		

שאלות:

מדוע הכהן מסיר את הרטיה במקדש? _____

מה הטעם שמותר להחזיר רטיה במקדש? _____

להבין

עירובין

באיזה מקרה מותר להחזיר רטיה גם במדינה? _____
 מדוע חותכים את היבלת במקדש? ואיזו תולדה זו? _____

יד - עוד דברים המותרים במקדש

ובמדינה אסור משום	משום...	ובמקדש מותר...	ביאור המקרה	כהן שלקה באצבעו

באיזה מקרה אסור גם במקדש? _____ והטעם: _____
 בחקין מלח ע"ג הכבש - כדי שלא _____ מכיון שהשומן של הקרבנות היה נוטף על
 הכבש, ואין כאן חשש _____.
 וממלאים מים מבור הגולה ובור הגדול, שהיו נמצאים _____ ואפילו ע"י _____, אבל בשאר
 בורות אסור ע"י _____ ומותר _____ משום _____.
 ומבור הקר, שלא היה ב _____ אלא _____ והתירו לעולי רגלים _____ ביום טוב.

שאלות:

מה הסיבה שהכהן מכסה את המכה? _____
 מדוע היו בחקין מלח ע"ג הכבש? _____
 מדוע אסור לשאוב מים מבור רגיל? _____
 מי התיר לעולי רגלים לשאוב מים מבור הקר ביו"ט? _____

טו - טומאה שנמצאה במקדש

שרץ שנמצא במקדש	עדיף להוציא ב...	אפילו ש...	כדי שלא...
ר' יוחנן ב"ב			
ר' יהודה			

מהיכן מוציאים את השרץ בשבת?

לר' שמעון בן ננס	לר' עקיבא

ואם מצאו בשאר מקומות בעזרה? _____

נחזור רגע למשנה יג -

במשנה כתוב שנימת כינור שנפסקה קושרים אותה בשבת. ר' שמעון חולק, וסובר שמותר לקשור
 רק _____ אבל קשר שיכול לבוא לידי חיוב דאורייתא אסור לקשור.
 ומבאר ר"ש, אל תתמה מדוע כאן אני מחמיר, ואילו לגבי _____ אני מיקל.
 הטעם הוא שאני מיקל לגבי יוצא מחוץ לתחום משום "משלך נתנו לך", כיון שאין המשוכות
 אלא משאירים מעט. _____
 אבל במקדש, התירו רק _____ ולא קשר שיש בו חשש שמא יגיע לידי _____.

שאלות:

כשהכהן מוציא מהעזרה את השרץ באבנטו, מדוע אינו נטמא? _____

מדוע צבת של עץ אינה נטמאת? _____

מה זה "פסכתר"? _____

מדוע ר"ש מיקל בתחומין? _____

מדוע ר"ש מחמיר בנימא שנקרעה? _____

הדרן עלך מסכת עירובין והדרך עלן

דעתן עלך מסכת עירובין ודעתך עלן

חזק חזק ונתחזק

נספח א' ביאור דברי ר' עובדיה מברטנורא פרק ב משנה ה

ובלכז שחאה שצעים אמה וסירים על שצעים אמה וסירים – ולא יותר. ות"ק נמי דלעיל דאמרו לו לא אמרו בית סאתים אלא לקרפף ולגינה אבל אם היה דיר או סהר או חצר וכו' כר' עקיבא קאמר, דהיכא דאיכא בית דירה אפילו טובא נמי, וכשלא הוקף לדירה בית סאתים. ומאי בינייהו, אמרינן בגמ' דאיכא בינייהו דבר מועט שבית סאתים יותר על שצעים אמה וסירים רבועים, ות"ק שרי בבית סאתים שלמים, ולר"ע ע' אמה וסירים על ע' אמה וסירים ותו לא.

אז מה ההבדל בין ת"ק לר' עקיבא?

לפי ת"ק מדובר דווקא	ולפי ר' עקיבא
---------------------	---------------

מה ההבדל בין דברי ת"ק לדברי ר' עקיבא? את זה ממשיך הברטנורא לבאר.

וכילד ידענו דבית סאתים יותר על ע' אמה וסירים רבועים, דהא אמרינן בגמרא וכמה הן סאתים כחצר המשכן, וחצר המשכן כחצי ביה (שמות כז) אורך החצר מאה באמה ורוחב חמשים בחמשים

מהו אורך חצר המשכן?	x	=	_____	זכור!! אורך x רוחב = שטח
מהו רוחב חצר המשכן?				
וא"כ מהו שטח חצר המשכן?				

ולדקין מאי חמשים בחמשים,	הברטנורא שואל, מדוע כתוב _____ ולא כתוב _____
--------------------------	---

ומבאר הברטנורא:

אמרה תורה טול חמשים שארכו יתר על רחבו וסבב נ' הנותרים לשיעור שבת, דהו ליה ע' אמה וד' טפחים מרובעים	כלומר: אם לוקחים את חצר המשכן שיש לה צורת _____ ומרבעים את המלבן, השטח הוא _____ וההיקף יהיה _____ איך עושים זאת? מחלקים את החצר לשני חלקים, כעת כל חלק הוא _____ שארכו _____ ורחבו _____
--	---

כעת אני מבין מדוע כתוב _____ ולא כתוב _____.

פשוט מאד, התורה באה לומר לנו שלוקחים את אורך המשכן שזה _____ ומחלקים לשנים, כל חלק זה ריבוע של _____ על _____ ולוקחים _____ ומקיפים איתו _____

עירובין

להבין

כילד?

אורך החצר 100 אמה

גומא 50 אמה

הנה חצר המשכן

אורך החצר 100 אמה
רוחב החצר 50 אמה

5000 אמות רבועות

חילקנו את חצר המשכן ל ____ וכעת לוקחים ריבוע אחד, "חותכים" אותו לחתיכות, ובאמצעות פרוסות אלו "מסובבים" את הריבוע השני עד שיהיה לנו ריבוע שלם וגדול. איך עושים את זה? בואו נראה יחד!!

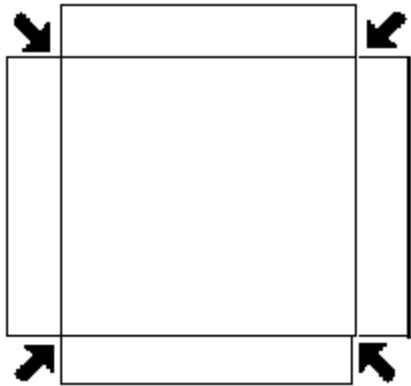
עשה מהם ה' רצועות של עשר אמה רוחב ואורכן חמשים,

תן אחת למזרחה ואחת למערבה
הרי רחבה ע' וארכה נ'

אם היה לנו ריבוע שארכו ____ ורחבו ____
הוספנו לו בצד אחד ____
ובצד שני ____ כעת
המידה שלו ____

להבין

עירובין

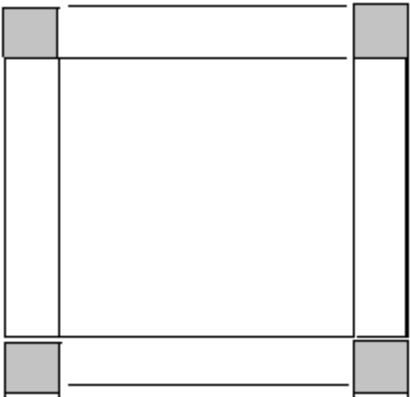
שים אחת לדרוס ואחת לכפון הרי שבעים על שבעים
אלא שהקרנות פגומים לכל קרן וקרן עשר על עשר מפני
התוספת שהוספת,

אז מה נשאר לנו כרגע? _____ מה עושים בזה?

טול מן הרצועה החמישית ארבע התיכות של עשר ועל עשר

מחלקים את הרצועה
האחרונה ל _____ כל פרוסה
אורך _____ ורוחב _____
ו"ממלאים" את הפינות
הריקות

שים לארבע קרנות ונתמלאו,

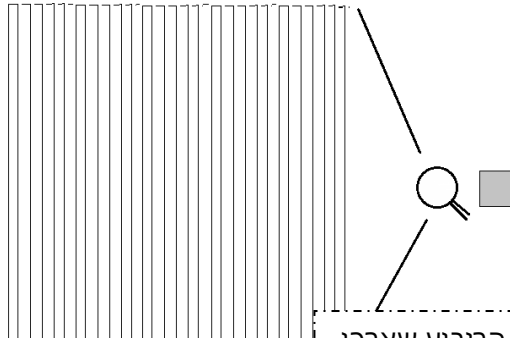
עכשיו יש לנו ריבוע
מדויק, שארכו _____
ורחבו _____

ומה נשאר לנו כרגע? _____ שארכו _____ ורחבו _____ ואם
נחלק את האמות לטפחים יוצא לנו שאורך הריבוע הוא _____
טפחים, ורוחבו _____ טפחים

אורך כל אמה

להבין

עירובין

טול עשר על עשר הנותרים שהם ששים טפחים ועל ששים טפחים ועשה אותם לרצועות של שני טפחים, הרי שלשים רצועות אורך כל אחת עשר אמות, שהן שלש מאות אמה,

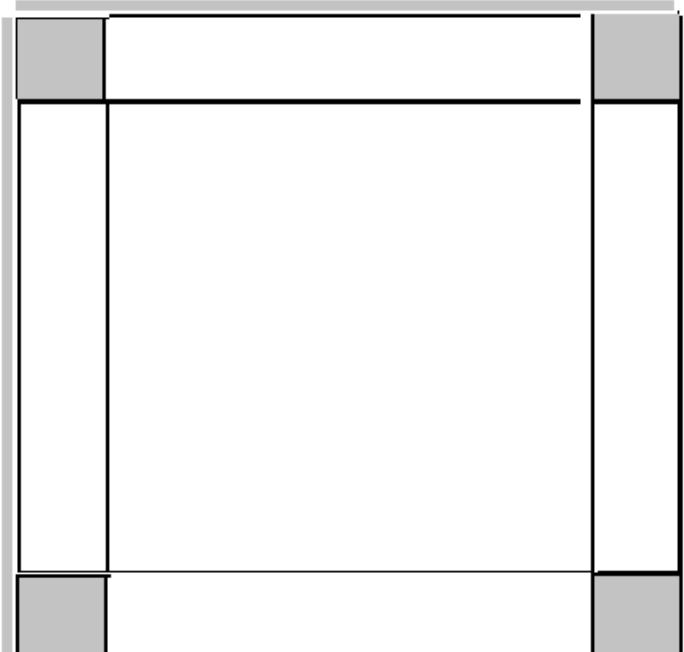
כאשר חילקנו 60 טפחים ל 30 רצועות יוצא לנו אורך כולל _____

התרגיל
 $_____ \times _____ = _____$

הנה הריבוע שארכו _____ ורחבו _____
בהגדלה

נסכם בינתיים,

יש לנו ריבוע שכל צלע בו באורך _____ ורצועה אחת ארוכה שרוחבה _____ ואורכה _____

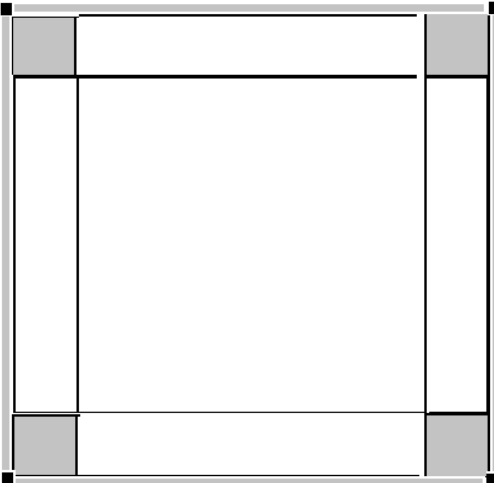
תן שבעים לכל רוח הרי שבעים (אמות) וד' טפחים, על שבעים אמות וד' טפחים אלא שהקרנות פגומים טפחיים על טפחיים

לקחנו את הרצועה הארוכה וחתכנו ממנה ארבע חתיכות, כל חתיכה באורך _____ והקפנו את הריבוע הקודם שהיה לנו, כעת אורך כל צלע הוא _____ ועוד _____ טפחים, סה"כ מתוך 300 אמה שהיו לנו השתמשנו ב _____ ($_____ \times _____ = _____$)

א"כ מה נשאר לנו כרגע? רצועה אחת באורך _____ אמה וברוחב _____

להבין

עירובין

	ונשאלו בידך כ' אמה טול מהם ח' טפחים וקיס לקרנות ונתמלאו
---	---

אחרי שהורדנו מתוך 20 אמה שהיו לנו 2 טפחים לכל פינה, נשארה לנו רצועה באורך _____ טפחים שהם _____ אמות ו _____ טפחים	ונשאלו בידך י"ח אמות וד' טפחים אורך כרוחב טפחיים
--	--

והיינו דבר מועט, שאם באת לחלקן ולהקיף אין מגיע תוספת לרוחב שני שלישי אכזב דהא בעי למעבד מינה רצועות של רפ"ג [ואמות] אורך להקיף הד' רוחות. כך מלאתי פירוש שטה זו בפירוש רש"י ונכון הוא.

נספח ב - חישוב מזון שתי סעודות
פרק ח משנה ב

ביצה	לוג	קב	סאה	איפה	כור	
4320	720	180	30	10	1	כור
432	72	18	3	1		איפה
144	24	6	1			סאה
24	4	1				קב
6	1					לוג
1						ביצה

1 סאה = ___ קבים.

1 קב = ___ ביצים.

ומטבעות, 1 סלע = ___ פונדיונים

שיטת ר' יוחנן בן ברוקא: "מככר בפונדיון מארבע סאין בסלע"
ומהו גדלו של ככר ששוויו פונדיון?

המחיר	הלחם
סלע = 48 פונדיונים	4 סאין = 24 קבין
	לחלק ל48 =
1 פונדיון	½ קב (___ ביצים)

ככר הנמכר בשוק בפונדיון הוא חצי קב.

החנווני לוקח _____ לשכר טחינה ואפיה.

ולכן, הככר הנקנה מן החנווני בפונדיון הוא רבע קב, דהיינו ___ ביצים, וא"כ שיעור שתי סעודות זה _____

שיטת רבי שמעון: "שתי ידות לכיכר משלש לקב"

דהיינו - שני שלישים של ככר, כאשר שלש ככרות נעשות מקב אחד.

הכמות	הלחם
קב = 24 ביצים	3 ככרות
8 ביצים	ככר
5 ביצים ושליש	שני שלישי ככר

לכן, לפי ר"ש, שתי סעודות = _____

לסיכום -

ר' שמעון	ר' יוחנן	כמה ביצים זה...
		ככר
		מזון שתי סעודות
		בית המנוגע
		אוכל טמא

זכויות קובץ זה שמורות
לרב יעקב ולדמן
052-760-0505